

PL ISSN 1428-7633

ROK 15 NR 43
luty 2011

POLITECHNIKA CZĘSTOCHOWSKA

PISMO ŚRODOWISKA AKADEMICKIEGO

Z ŻYCIA UCZELNI

Spis treści

Z życia Uczelni	2
Seminaria i konferencje	19
Awanse naukowe	23
Podróże naukowe	28
Pożegnania	30

Informujemy, że czasopismo jest już dostępne w wersji elektronicznej na stronie głównej Uczelni pod osobnym linkiem

<http://www.pcz.pl/czasopismo/>

Serdecznie zapraszamy do lektury bieżącego numeru oraz wydań archiwalnych.

Szanowni Czytelnicy!

Ponieważ zima wciąż nie odpuszcza, to być może interesującym pomysłem na spędzenie jednego z długich, zimowych wieczorów będzie lektura naszego czasopisma. Na stronach tego numeru znajdziecie Państwo relację z obchodów Święta Politechniki oraz bardzo istotną informację o rozpoczęciu realizacji, największej od lat 80. w dziejach naszej Uczelni, inwestycji pod nazwą „Rozbudowa i przebudowa Budynku Głównego Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki.”

Nie sposób pominąć też wiadomości o nadaniu zaszczytnego tytułu doktora honoris causa Sankt Petersburgskiego Państwowego Uniwersytetu Technicznego profesorowi Henrykowi Dyi czy wręczeniu Buławy Energetyków profesorowi Wojciechowi Nowakowi.

Oczywiście nie zabraknie relacji z licznych konferencji naukowych oraz interesujących wzmianek o osiągnięciach naukowych naszych pracowników, w tym opracowaniu sześciu patentów przez dra inż. Jacka Michalczyka oraz wytworzeniu lekkich kompozytów na osnowie stopu magnezu z mikroferami glinokrzemianowymi przez doktoranta Jacka Kamieniaka. Warto odnotować też fakt przeprowadzenia pierwszego w dziejach naszej Uczelni wykładu dla dzieci – być może część tych najmłodszych słuchaczy stanie się w przyszłości studentami Politechniki Częstochowskiej.

Zapraszam też do przeczytania tekstu o wizycie naukowej do Szwecji.

Życzę miłej lektury

Izabela Walarowska
Redaktor naczelna

POLITECHNIKA
CZĘSTOCHOWSKA
PISMO ŚRODOWISKA AKADEMICKIEGO

Rok 15   Nr 43   luty 2011

Pod patronatem rektor
prof. dr hab. Marii Nowickiej-Skowron

Redaktor naczelna
Izabela Walarowska

Współpraca
Dorota Bielecka, Piotr Borał, Aleksander Gąsiorowski
Marlena Krakowiak, Bogdan Langier, Jacek Łyp
Katarzyna Łazorko

Przygotowanie do druku
Dorota Boratyńska
Zdzisława Tasarz
Lucyna Żyła

Projekt okładki
Marek Zakrzewski

Na okładce:
Wizualizacja budynku Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki

Zdjęcia:
Izabela Walarowska
Julian Dołowacki, Kamil Maciejewski
Tomasz Geisler
oraz autorzy artykułów
ze zbiorów Uczelni i wydziałów

PL ISSN 1428-7633

ADRES REDAKCJI
ul. J.H. Dąbrowskiego 69
42-201 Częstochowa
tel. 34 325 02 51, 361 28 55
fax 34 361 28 55
e-mail: promocja@adm.pcz.czyst.pl

Zastrzega się prawo do skracania
i opracowywania artykułów
oraz zmiany tytułów

Nakład 1000 egz.

Druk: „QUICK-DRUK” s.c.
Dariusz i Marek Mroczkowscy
ul. Łąkowa 11, 90-562 Łódź

Święto Politechniki Częstochowskiej

30 listopada 2010 r. odbyło się coroczne Święto Politechniki Częstochowskiej. Data uroczystości nie została wybrana przypadkowo, dokładnie 61 lat temu w 1949 r. Rozporządzeniem Rady Ministrów została powołana do życia Szkoła Inżynierska w Częstochowie. Taką nazwę nosiła pierwotnie nasz Uczelnia.

W tym roku na uroczystości gościliśmy przedstawicieli władz państwowych i kościelnych, a wśród nich wiceministra w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Witolda Jurka, pierwszego wicewojewodę śląskiego Stanisława Dąbrowę, księdza infułata Mariana Mikołajczyka, posłów i senatorów: Halinę Rozpondek, Izabelę Leszczyńską, Jadwigę Wiśniewską, Szymona Giżyńskiego, Lucjana Karasiewicza, Krzysztofa Matyjaszczyka, przedstawicieli władz powiatowych, samorządowych - wiceprezydenta miasta Częstochowy Marcina Biernata, instytucji współpracujących z Politechniką Częstochowską oraz pracowników zaprzyjaźnionych szkół wyższych. W Święcie Politechniki Częstochowskiej uczestniczyli także byli rektorzy Uczelni, doktorzy honoris causa, absolwenci, pracownicy oraz studenci.

Uroczystość stała się okazją do nadesłania wielu życzeń i gratulacji, które napłynęły między innymi od minister nauki i szkolnictwa wyższego Barbary Kudryckiej, która w swoim liście napisała: „Politechnika Częstochowska jest największą i najlepiej rozwijającą się uczelnią techniczną w regionie częstochowskim. Jest to zasługa władz Uczelni, które nieustannie dbają o jej rozwój i wysoki poziom kształcenia.”

W ramach uroczystości przygotowana została czwarta już Giełda Promocji Absolwentów zorganizowana przez Stowarzyszenie Wychowanków Politechniki Częstochowskiej w Akademickim Centrum Kultury i Sportu (Klub „Politechnik”).

Przemawia wiceminister w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Witold Jurek

Rektor w trakcie obchodów Święta Politechniki podziękowała wiceministrowi w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Witoldowi Jurkowi oraz wicewojewodzie Stanisławowi Dąbrowie za zaangażowanie na rzecz Politechniki Częstochowskiej i w uznaniu zasług wręczyła im Medale Bene Merentibus.

Zgodnie z postanowieniem Prezydenta RP z dnia 9 września 2010 roku o nadaniu odznaczeń, za zasługi w pracy naukowej i dydaktycznej oraz za działalność społeczną trzech pracowników Politechniki Częstochowskiej zostali odznaczeni Złotym Krzyżem Zasługi: prof. dr hab. Andrzej Ślęzak, dr inż. Waldemar Muskała, dr inż. Kwiryn Wojsyk. W imieniu prezydenta wręczono także Medal Złoty i Srebrny za Długoletnią Służbę.

Medal Złoty za Długoletnią Służbę:

dr hab. Helena Kościelniak prof. PCz, dr inż. Jadwiga Kidawa-Kukla, mgr Jadwiga Łażewska-Będkowska, mgr Grażyna Maćczyńska-Śpiewak, mgr Halina Tomczyk, prof. dr hab. inż. Tadeusz Bobko, prof. dr hab. inż. Aleksandr Katkow, prof. dr hab. Julian Maliszewski, dr hab. inż. Szymon Salamon prof. PCz, dr hab. Janusz Szopa prof. PCz, dr inż. Adam Dużyński, dr inż. Tomasz Galkowski, dr Marek Ladyga, dr Maciej Tkacz, dr inż. arch. Mariusz Zadworny

Medal Srebrny za Długoletnią Służbę:

dr hab. inż. Marlena Rajczyk prof. PCz, dr n. med. Jolanta Jasik-Ślęzak, dr inż. Wiesława Kosmala-Kot, dr inż. Anna Lis, dr inż. Beata Ordon-Beska, dr hab. Stanisław Brzeziński prof. PCz, dr inż. Artur Starczewski, dr inż. Adam Ujma, dr inż. Jerzy Winczek, mgr inż. Marek Koniecko

Wśród wyróżnionych byli pracownicy odznaczeni Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Medal Komisji Edukacji Narodowej:

dr hab. Wanda Ciużyńska prof. PCz, dr hab. inż. Anna Kawalek prof. PCz, dr hab. Małgorzata Klimek prof. PCz, dr Maria Grabara, mgr Izabela Mishchil, mgr Zofia Sobańska, dr hab. inż. Adam Bokota prof. PCz, dr hab. inż. Robert Cierniak prof. PCz, prof. dr hab. inż. Jan Jowśa, dr hab. inż. Ludwik Kania prof. PCz, dr hab. inż. Sebastian Mróz prof. PCz, dr hab. inż. Dariusz Rydz prof. PCz, dr inż. Janusz Baran, dr inż. Marek Janik, dr inż. Jerzy Jelonkiewicz, dr Janusz Kołodziej-ski, dr inż. Jan Świerczek, dr inż. Stefan Wąsowicz

Wśród grona odznaczonych znaleźli się także rektor Politechniki Częstochowskiej Maria Nowicka-Skowron oraz prof. dr hab. inż. Waldemar Minkina, którzy otrzymali od minister nauki i szkolnictwa wyższego Barbary Kudryckiej Nagrodę Ministra za wybitne osiągnięcia naukowe, twórcze i dydaktyczne. Wyrazy uznania skierowano także do prof. dr hab. inż. Stanisława Borkowskiego, który został odznaczony Krzyżem Oficerskim European Innovation Awards, oraz do dr. hab. inż. Roberta Nowickiego prof. PCz, któremu została przyznana Nagroda Wydziału IV Nauk Technicznych Polskiej Akademii Nauk.

Wręczenie Medali Komisji Edukacji Narodowej

Święto Politechniki Częstochowskiej stało się także okazją do wręczenia medali przyznanych przez Senat Uczelni - Medalu Zasłużonemu dla Uczelni oraz Medalu za Długoletnią Pracę w Politechnice Częstochowskiej, wśród odznaczonych byli:

Medal Zasłużonemu dla Uczelni:

dr hab. inż. Ryszard Budzik prof. PCz, prof. dr hab. inż. Włodzimierz Derda, dr hab. Kazimierz Dziliński prof. PCz, prof. dr hab. inż. Jan Jowša, dr hab. inż. Zbigniew Konopka prof. PCz, prof. dr hab. inż. Jerzy Siwka, prof. dr hab. Józef Zbrozczyk, dr hab. inż. Jarosław Rajczyk prof. PCz, dr hab. inż. Felicjan Byłok prof. PCz. Pośmiertnie Medal Zasłużonemu dla Uczelni przyznano drowi hab. inż. Lechowi Szcwówe prof. PCz

Medal za Długoletnią Pracę w Politechnice Częstochowskiej:

prof. dr hab. Henryk Bala, prof. dr hab. inż. Henryk Dyja, prof. dr hab. inż. Jerzy Siwka, prof. dr hab. inż. Tadeusz Bobko, prof. dr hab. inż. Romuald Szopa, mgr Ewa Jasińska, mgr Irena Wątroba

Wielu pracowników w uznaniu zasług na rzecz naszej Uczelni zostało uhonorowanych Medalem 60-lecia Politechniki Częstochowskiej.

Medal 60-lecia Politechniki:

Ludmiła Ludwikowska, Barbara Wierzbička, Sławomir Bednarek, Andrzej Burchardt, Marian Kepiński, Stefan Ludwikowski, Andrzej Okularczyk, Zenon Świerzy, Jacek Tomczyk, Jan Wójcik, Jerzy Zając, Stowarzyszenie Wychowanków Politechniki Częstochowskiej, dr hab. inż. Anna Kawalek prof. PCz, dr hab. inż. Józef Iwaszko prof. PCz, dr hab. inż. Sebastian Mróz prof. PCz

Podczas dorocznego Święta naszej Uczelni zostały wręczone promocje doktorskie; dyplomami uhonorowani zostali:

Promocje doktorskie:

Tomasz Błaszczuk, Andrzej Grosser, Juliusz Mikoda, Krzysztof Kaczmarek, Andrzej Kasprzycki, Krzysztof Sokół, Jarosław Koszuk, Marek Krynke, Marcin Kukuryk, Daniel Lamch, Tomasz Stachowiak, Manuela Konstanciak, Małgorzata Litwińczyk-Kwaśnicka, Ryszard Skowronek, Stanisław Sosna, Rafał Władzik, Monika Gałwa-Widera, Małgorzata Worwag, Agnieszka Ociepa, Marta Pogrzeba, Beata Janecka, Marta Kadłubek, Michał Dziadkiewicz, Patrycja Kokot-Stępień, Agata Krukowska-Müller, Zuzanna Ostraszewska, Marta Starostka-Patyk, Anna Zelga-Szmidła, Andrzej Brzeziński, Leszek Bylinko, Jarosław Rubin, Leszek Szczupak

Przyznane zostały także Nagrody Rektora, a wśród nich m.in.: nagrody za autorstwo i współautorstwo wyróżniających się podręczników, skryptów, podręczników metodycznych lub programów nauczania, będących pracami nowatorskimi, nagrody za oryginalne i twórcze osiągnięcia naukowe udokumentowane publikacjami naukowymi, mającymi istotny wpływ na stan wiedzy i kierunki dalszych badań, pracami konstrukcyjnymi, technologicznymi i projektowymi o nowatorskim, naukowym podejściu do zagadnień technicznych, nagrody za osiągnięcia organizacyjne oraz nagrody za zorganizowanie konferencji naukowych dla kierowników zespołów.

Rektor wyróżniła również za wybitne osiągnięcia w nauce trzech doktorantów: Karolinę Mielczarek (Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska), Annę Wróbel (Wydział Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej) oraz Pawła Palutkiewicza (Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki).

Stoisko Politechniki Częstochowskiej podczas Giełdy Promocji Absolwentów

O jeden dzień dłużej niż Święto Politechniki trwała Giełda Promocji Absolwentów. Stała się ona okazją do zaprezentowania osiągnięć zawodowych wychowanków Politechniki Częstochowskiej, w sumie zaprezentowało się 21 wystawców. Były to firmy: EuRoPol (Miroslaw Dobrut), Anex (Krzysztof Wrona), Asco (Andrzej Cyprys), Bojanek Impulso (Jerzy Bojanek), Cloos Polska (Andrzej Siennicki), Eliko (Roman Mońka), Elterma (Grzegorz Paluch), Energomontaż Północ Bełchatów (Jerzy Chruściel, Tadeusz Głowacki), Fermot (Kazimierz Baka), Frank Cars (Andrzej Dziewiński, Krzysztof Szyda), Hemar (Henryka Musialik, Marek Musialik), Marek (Marek Wróblewski), Maskpol (Krzysztof Dędek,

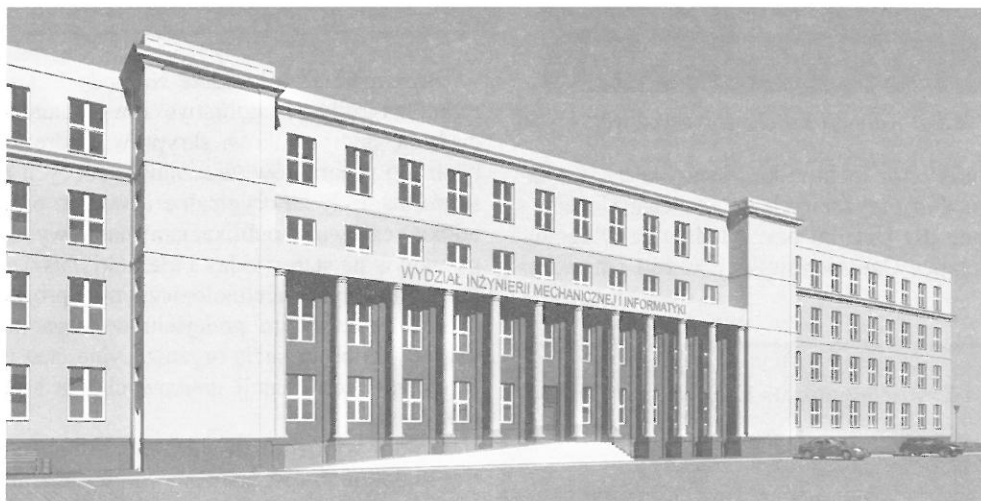

Dominik Mirek), Metal Union (Włodzimierz Chwalba), Minova Arnall (Henryk Słomian, Marian Maślanka), Pampol (Paweł Szatniak, Mariusz Szatniak), Plasimet, Impol (Ireneusz Kijas), Pozyton (Kordian Zawadzki, Igor Zawadzki), Wulkan (Janusz Zatoń). Wystawcy, a zarazem absolwenci

naszej Uczelni, prezentowali swoje najnowsze wyroby, mówili o innowacjach, produktach, przekazywali zwiedzającym wiedzę techniczną i ekonomiczną.

Anna Janas
Biuro Rzecznika Prasowego i Promocji Uczelni

Rozbudowa i przebudowa Budynku Głównego Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki

Wygląd budynku Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki po zakończeniu inwestycji

Realizację tego największego od lat 80. w dziejach naszej Uczelni zadania inwestycyjnego zlokalizowanego w al. Armii Krajowej 21 zaplanowano na lata 2010-2012. Przypomnijmy, że w 2010 roku „Rozbudowa i przebudowa Budynku Głównego Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki” została ujęta w spisie zadań inwestycyjnych szkół wyższych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 106. Planowany łączny koszt inwestycji wynosi 24,8 mln zł i w całości zostanie sfinansowany przez resort.

W dniu 30 listopada ub. r., kiedy z okazji Święta Politechniki Częstochowskiej gościliśmy na konferencji prasowej prof. dra hab. Witolda Jurka, podsekretarza stanu w MNiSW, władze Uczelni i wydziału przekazały za jego pośrednictwem podziękowania dla minister Barbary Kudryckiej za wsparcie finansowe dla naszej inwestycji.

Celem realizacji inwestycji jest poprawa warunków funkcjonowania wydziału poprzez dostosowanie istniejącej budowli do obowiązujących warunków ppoż. i bhp oraz zapewnienie wymaganych warunków technicznych dla odpowiedniej eksploatacji.

Obecny stan techniczny budynku jest zły. Dobudowa dodatkowych dwóch pięter budynku w części frontowej oraz przebudowa istniejących części budowli, jej reorganizacja wewnętrzna pozwolą na optymalne wykorzystanie powierzchni użytkowych. Planowana rozbudowa i przebudowa uwzględni także potrzeby osób niepełnosprawnych.

Możliwość nadbudowy Budynku Głównego Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki, który istnieje od 1954 roku, Uczelnia rozważała już od 1965 roku i wtedy też powstały pierwsze założenia programowo-projektowe dla tego przedsięwzięcia. Kolejne próby realizacji inwestycji podejmowano także w latach 70. i 80. ubiegłego wieku.

Jednak z przyczyn ekonomicznych nie zostały one wówczas zrealizowane. Niniejsza inwestycja została zaplanowana jako przebudowa i rozbudowa istniejącego kompleksu Budynku Głównego wraz z zagospodarowaniem terenu. Przebudowa będzie dotyczyła wykonania wszelkich prac ogólnobudowlanych, instalacyjnych i wykończeniowych w istniejącej części w celu reorganizacji powierzchni użytkowej oraz dostosowania do obecnie obowiązujących przepisów głównie w zakresie ppoż., warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i budowle. Rozbudowa będzie dotyczyła głównie nadbudowania dodatkowych kondygnacji.

Konferencja prasowa w Sali Senatu. Od lewej: dziekan Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki Norbert Szczygiol, rektor PCz Maria Nowicka-Skowron, podsekretarz stanu w MNiSW Witold Jurek oraz prorektor ds. rozwoju PCz Jacek Przybylski

Inwestycja będzie miała charakter kompleksowy. Istniejące urządzenia wchodzące w skład instalacji wewnętrznych, np. elektryczne, oświetlenie, wentylacja, zostaną zastąpione nowoczesnymi energooszczędnymi odpowiednikami. Renowacja zewnętrznych przegród budowlanych, budowa nowych (ściany, dachy, stolarka) zostaną przeprowadzone w sposób zabezpieczający możliwość obniżenia strat ciepła. Gospodarka ciepła budynku zostanie zrationalizowana.

Realizacja zadania inwestycyjnego pn. „Rozbudowa i przebudowa Budynku Głównego Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki” jest również ogromnym przedsięwzięciem pod względem organizacyjnym i logistycznym. Laboratoria Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki wyposażone są w dużej mierze w urządzenia o znaczym

ciężarze i wielkości, a także wymagają odpowiednich warunków posadowienia i eksploatacji. Realizacja głównego zakresu przebudowy i rozbudowy budynku została zaplanowana w systemie „zaprojektuj i wybuduj”. W październiku ubiegłego roku została podpisana umowa z firmą wykonawczą w tym zakresie, która rozpoczyna rzeczową realizację zadania inwestycyjnego. Prace zgodnie z zaplanowanym harmonogramem będą realizowane również w kolejnych dwóch latach tak, aby w 2012 roku wszelkie prace związane z inwestycją zostały zakończone, a budynek został oddany do użytkowania.

dr hab. inż. Norbert Sczygiol prof. PCZ
dzikan Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki

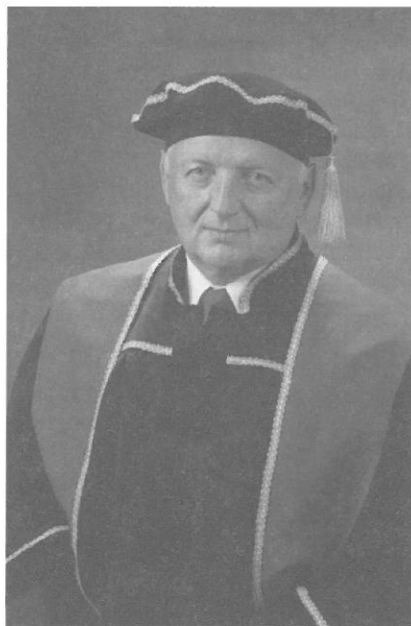
Prof. dr hab. inż. HENRYK DYJA po raz trzeci doktorem honoris causa uczelnii zagranicznej

W dniach 22-24 września 2010 r. w Państwowym Uniwersytecie Technicznym w Sankt Petersburgu odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna Nanotechnologies of Functional Materials (NFM'10), w ramach której 22 września 2010 roku, po jej rozpoczęciu, odbyła się uroczystość wręczenia tytułu doktora honoris causa Sankt Petersburgskiego Państwowego Uniwersytetu Technicznego profesorowi Henrykowi Dyji, dziekanowi Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej, dyrektorowi Instytutu Modelowania i Automatyzacji Procesów Przeróbki Plastycznej Politechniki Częstochowskiej.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że za swoje osiągnięcia naukowo-badawcze, organizacyjne i współpracę międzynarodową w zakresie metalurgii i inżynierii materiałowej prof. dr hab. inż.

Henryk Dyja został uhonorowany tym zaszczytnym tytułem już po raz trzeci, gdyż pierwszy tytuł otrzymał w 2001 roku w Państwowej Akademii Metalurgicznej Ukrainy w Dniepropietrowsku, a drugi w Państwowym Uniwersytecie Technicznym - Moskiewskim Instytucie Stali i Stopów w Moskwie w 2004 roku.

Henryk Dyja urodził się 12 listopada 1946 roku w Choroni koło Częstochowy. Z wykształcenia jest metalurgiem. Po ukończeniu studiów w 1971 roku na Wydziale Metalurgicznym Politechniki Częstochowskiej podjął pracę w Zakładzie Przeróbki Plastycznej Metali tej Uczelni jako asystent stażysta. W latach 1974-1977 był słuchaczem Studium Doktoranckiego na Wydziale Metalurgicznym Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, gdzie uzyskał stopień doktora nauk technicznych. W 1977 roku został adiunktem. W 1990 roku na Wydziale Metalurgicznym Politechniki Częstochowskiej uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk technicznych. W 1992 roku został mianowany profesorem nadzwyczajnym

Politechniki Częstochowskiej. W 1998 roku prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał drowi hab. inż. Henrykowi Dyji tytuł profesora nauk technicznych. W styczniu 2000 r. minister edukacji narodowej i sportu powołał go na stanowisko profesora zwyczajnego. W latach 1996-1999 był kierownikiem Katedry Przeróbki Plastycznej Metali, a od 1999 r. pełni funkcję dyrektora Instytutu Modelowania i Automatyzacji Procesów Przeróbki Plastycznej.

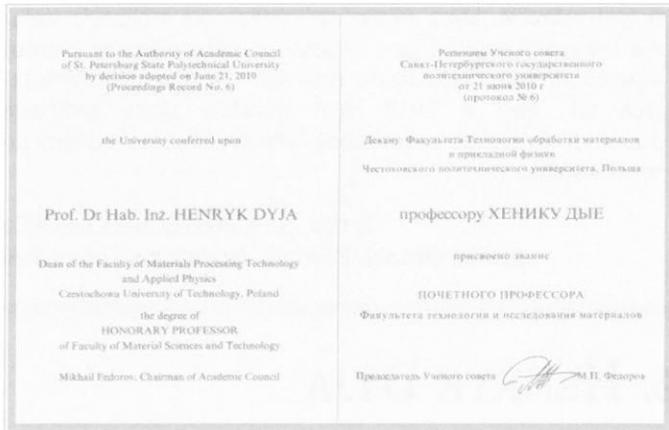
W 2001 roku prof. Henryk Dyja został członkiem Akademii Nauk Szkół Wyższych Ukrainy. Przebywał na wielu stażach naukowych, m.in. w Stanach Zjednoczonych, Brazylii, Szwecji, Belgii, Wielkiej Brytanii, Rosji, Chinach, Czechach i na Ukrainie. Przez dwie kadencje (w latach 1990-1996) był prodziekanem ds. nauki, a w kadencjach

1996-1999, 1999-2002, 2005-2008 i 2008-2012 dziekanem Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej (dawniej Wydział Metalurgii i Inżynierii Materiałowej). W kadencji 2002-2005 pełnił funkcję rektora Politechniki Częstochowskiej.

Jest członkiem Senatu Politechniki Częstochowskiej od 1990 roku, członkiem Komitetu Metalurgii PAN, był członkiem Komitetu Nauki o Materiałach PAN oraz wielu towarzystw naukowych i technicznych, m.in. European Scientific Association Metal Forming w Paryżu, Wire Association International w Bostonie oraz Iron&Steel Society w Warrendale (USA). Był członkiem zarządu Oddziału SITPH w Częstochowie. Od 2004 r. jest członkiem Rady Naukowej Instytutu Metalurgii Żelaza im. Stanisława Staszica w Gliwicach, a w kadencji 2007-2010 był członkiem Centralnej Komisji ds. Tytułu i Stopni Naukowych. Przez wiele lat pełnił funkcję prezesa Zakładowego Koła SITPH przy Politechnice Częstochowskiej. W latach 2001-2005 był prezesem Częstochow-

skiego Oddziału Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa. Był organizatorem wielu konferencji naukowych i naukowo-technicznych oraz bierze w nich czynny udział zarówno w kraju, jak i za granicą.

Od 2003 r. jest członkiem Komitetu Redakcyjnego Archives of Metallurgy and Materials przy Polskiej Akademii Nauk, Komitetu Metalurgii w Krakowie, od marca 2008 r. członkiem Rady Redakcyjnej czasopisma Hutnicke Listy (Czechy), od kwietnia 2009 r. członkiem Kolegium Naukowo-Redakcyjnego czasopisma „Problems of Mechanics International Scientific Journal” (Tbilisi, Gruzja), wydawanego przez Międzynarodową Federację do Współpracy Nauk o Maszynach i Mechanizmach w Tbilisi IFToMMA „Problemy mechaniki”, a od marca 2010 r. członkiem Kolegium Redakcyjnego czasopisma ukraińskiego „Metallurgical and Mining Industry”, wydawanego przez „Ukrmetallurginform” Scientific and Technical Agency Ltd.

Prof. dr hab. inż. Henryk Dyja jest szeroko znanym w kraju i za granicą uczonym, specjalistą w dziedzinie przeróbki plastycznej metali. Swoją dotychczasową, 40-letnią karierę naukową poświęcił problematyce teorii i technologii walcowania na gorąco i na zimno, w tym materiałów bimetalowych, teorii i technologii procesów przeróbki plastycznej metali z wykorzystaniem energii materiałów wybuchowych, plastometrycznym badaniom metali i stopów, modelowaniu i automatyzacji procesów przeróbki plastycznej materiałów metalicznych.

Dorobek naukowy prof. H. Dyi obejmuje ponad 700 prac opublikowanych i ponad 280 opracowań oraz projektów niepublikowanych. Opublikował 16 książek i monografii, około 20 rozdziałów w książkach i monografiach, 113 artykułów

w czasopiśmie zagranicznych i ponad 120 w czasopiśmie polskich. Ponad 80 jego artykułów zamieszczono w materiałach konferencji krajowych i ponad 350 - konferencji międzynarodowych. Prof. H. Dyja jest również autorem 5 patentów i 10 wniosków racjonalizatorskich. Wypromował 17 doktorów, z czego 3 uzyskało stopnie naukowe doktora habilitowanego. Opracował 20 recenzji i opinii w postępowaniu o uzyskanie tytułu naukowego profesora, 14 recenzji i opinii w postępowaniu o uzyskanie stanowiska profesora, a także 8 recenzji w postępowaniu o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego, 32 recenzji i opinii w postępowaniu o uzyskanie stopnia naukowego doktora, 10 recenzji książek i monografii i kilkadziesiąt recenzji wydawniczych do czasopism i materiałów konferencyjnych. Opracował i wdrożył do przemysłu kilkadziesiąt rozwiązań technologicznych z zakresu procesów przeróbki plastycznej.

Pamiątkowe zdjęcie z władzami Państwowego Uniwersytetu Technicznego w Sankt Petersburgu. Od lewej stoją: prorektor S.E. Alexandrov, dr inż. M. Knapiński, rektor M.P. Fedorov, prof. H. Dyja, prorektor A.I. Rudskoy, dr A. Ślęzak

Za swoją działalność dydaktyczno-wychowawczą, naukową i organizacyjną był wielokrotnie nagradzany nagrodami, m.in. 7-krotnie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu, z czego 4-krotnie za książki - monografie naukowe oraz Rektora Politechniki Częstochowskiej. Jest Kawalerem Orderu Odrodzenia Polski.

dr inż. Marlena Krakowiak
Wydział Inżynierii Procesowej, Materiałowej
i Fizyki Stosowanej

BUŁAWA ENERGETYKÓW -

WYRÓŻNIENIE DLA PROFESORA WOJCIECHA NOWAKA

W dniu 20 października 2010 roku podczas XI Międzynarodowej Konferencji Kotłowej organizowanej przez Politechnikę Śląską wręczono prof. drowi hab. inż. Wojciechowi Nowakowi BUŁAWĘ ENERGETYKÓW Terra Mater Energae. Profesor został wyróżniony za całokształt działalności na rzecz energetyki, a w szczególności za doniosły wkład w:

- koordynację i współwykonawstwo kilkunastu europejskich i japońskich programów badawczych,

- rozwój badań naukowych z technologii spalania tlenowego zintegrowanego z wychwytem CO₂,
- wdrożenie technologii suszenia węgla brunatnego oraz modernizację kotłów fluidalnych,
- kształcenie kadry naukowej z zakresu fluidalnych i czystych technologii energetycznych,
- przygotowanie i uruchomienie kierunku studiów *energetyka* w Politechnice Częstochowskiej,

- propagowanie osiągnięć polskiej energetyki w Parlamencie Unii Europejskiej i krajach azjatyckich.

Buławę Energetyków jest wyróżnieniem, nagrodą i potwierdzeniem autorytetu osób, które przez swoją działalność w dziedzinie energetyki i nauk związanych z przemysłem energetycznym uzyskały znaczący wpływ na rozwój i postęp w tej dziedzinie wiedzy i gospodarki.

Buławę Energetyków ustanowiła Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych „Energetyka i Środowisko”. To wyróżnienie honorowe podkreśla znaczenie działalności na rzecz energetyki w środowisku naturalnym i jej rozwój w kontekście międzynarodowym, a także wskazuje na jej jedność w wymiarze międzypaństwowym jako czynnika łączącego systemy gospodarcze. Ideą ustanowienia odznaczenia był pogląd, że

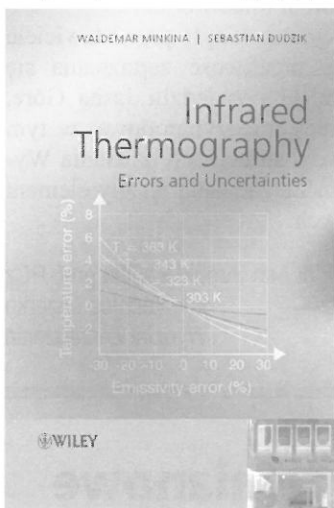
Prof. Wojciech Nowak prezentuje Buławę Energetyków

uzyskanie postępu w dziedzinie wymiany energii wymaga szerokiej i nieograniczonej wymiany poglądów i doświadczenia, w tym pełniejszego wykorzystania osiągnięć i dorobku ludzi pracujących na rzecz energetyki. Kapituła wyróżnia osoby, które przez wiedzę i pracę naukową poszukują dróg postępu w energetycznej technologii, tych którzy w oparciu o mądrość badaczy realizowali śmiało ich wizje, w praktyce rozwijając branżę energetyczną. Wyróżnienie Profesora Wojciecha Nowaka tą zaszczytną nagrodą stanowi wyraz najwyższej oceny Jego dokonań naukowych i organizacyjnych w kraju i za granicą, powszechnego uznania, jakim cieszy się Pan Profesor w środowisku naukowym i przemysłowym.

mgr Bogumiła Szyca
Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska

Nagroda Ministra dla pracowników Politechniki Częstochowskiej

Dnia 18 listopada 2010 roku w Centralnej Bibliotece Rolniczej przy Krakowskim Przedmieściu 66 w Warszawie odbyło się uroczyste wręczenie Nagród Ministra za osiągnięcia naukowo-dydaktyczne uzyskane w roku 2009. Nagrody zostały wręczone w następujących kategoriach:

Okładka nagrodzonej monografii

- Indywidualna za całokształt dorobku,
- Indywidualna I i II stopnia za osiągnięcia naukowe,
- Indywidualna I i II stopnia za osiągnięcia dydaktyczne,
- Indywidualna I i II stopnia za osiągnięcia organizacyjne,
- Zespołowa za osiągnięcia naukowe,
- Zespołowa za osiągnięcia dydaktyczne.

Za osiągnięcia naukowe nagrodą uhonorowani zostali dwaj pracownicy Wydziału Elektrycznego Politechniki Częstochowskiej:

prof. Waldemar Minkina oraz dr inż. Sebastian Dudzik. W 2009 roku w prestiżowym wydawnictwie John Wiley & Sons opublikowali oni monografię: *W. Minkina, S. Dudzik: „Infrared thermography - errors and uncertainties”, John Wiley & Sons Ltd, Chichester 2009 r., ISBN 978-0-470-74718-6.*

W monografii rozwiązano problem szacowania dokładności bezstykowego pomiaru temperatury metodami termografii w podczernieni (termowizyjnymi). Bliższe informacje o monografii można znaleźć na stronie WWW wydawnictwa Wiley: <http://eu.wiley.com/WileyCDA/WileyTitle/productCd-0470747188.html>.

Termografia jest obecnie jedną z najbardziej dynamicznie rozwijających się dyscyplin w naukach technicznych. W zakresie diagnostyki nowotworów skóry tzw. termografia ciekłokrystaliczna należy do tematów priorytetowych, wspieranych przez ministerstwo.

Moment wręczenia nagrody pracownikom PCz

Uroczystość miała charakter bardzo oficjalny. Przemówienie wygłosiła minister Barbara Kudrycka. W swoim wystąpieniu nawiązała między innymi do pracy naukowej Marii

Skłodowskiej-Curie, polskiej dwukrotnej laureatki Nagrody Nobla, która 120 lat temu, w miejscu obecnego wręczania nagrody Ministra, rozpoczęła swoją pracę badawczą. Podkreśliła znaczenie badań naukowych we współczesnej rze-

czywistości, rozwijając myśli ujęte hasłem: „Polska znaczyć tyle będzie, ile jej nauka i kultura”.

prof. dr hab. inż. Waldemar Minkina
Wydział Elektryczny

Wizyta delegacji z Państwowego Uniwersytetu Budownictwa i Architektury w Pekinie na Wydziale Budownictwa i Wydziale Zarządzania

W dniach 20-24 stycznia 2011 r. na zaproszenie władz Politechniki Częstochowskiej, w tym dziekanów Wydziału Budownictwa oraz Wydziału Zarządzania, na Politechnice Częstochowskiej przebywała delegacja pracowników Państwowego Uniwersytetu Budownictwa i Architektury w Pekinie (Beijing Institute of Civil Engineering and Architecture - BICEA), której przewodniczył rektor - prof. Zheng Wetang. Wizyta stanowiła element trwającej od 2008 r. współpracy między Politechniką Częstochowską a BICEA.

Profesor Zheng Wetang
wygłasza wykład

BICEA został założony w 1936 roku i wykształcił do dnia dzisiejszego ponad 30 tysięcy absolwentów. Na tej uczelni zatrudnionych jest prawie 800 nauczycieli akademickich na 9 wydziałach. Uniwersytet kształci studentów zarówno na poziomie inżynierskim, jak i magisterskim. Uczelnia aktywnie współpracuje ze środowiskami akademickimi Wielkiej Brytanii, Niemiec, Stanów Zjednoczonych i Polski.

W pierwszym dniu wizyty w Częstochowie delegacja Państwowego Uniwersytetu Budownictwa i Architektury w Pekinie spotkała się z rektorem PCz Marią Nowicką-Skowron.

Na Wydziale Zarządzania profesor Zheng Wetang wygłosił wykład pt. *Tendencje rozwoju szkolnictwa wyższego w Chinach*. Następnie goście odwiedzili Wydział Budownictwa, gdzie przedstawiciele uczelni podpisali program określający ramy współpracy międzyuczelnianej, m.in. w zakresie

współpracy naukowej, wymiany kadry naukowej, studentów i organizacji praktyk studenckich.

Pamiątkowe zdjęcie ze spotkania

Kolejnym punktem wizyty było spotkanie delegacji z prezydentem miasta Częstochowa - Krzysztofem Matyjaszczykiem oraz jego zastępcą Jarosławem Marszałkiem.

Mimo bardzo napiętego programu wizyty przedstawiciele uczelni pekińskiej mieli także możliwość zapoznania się z dziedzictwem kulturowym Polski - zwiedzili Jasną Górę, Kraków i Warszawę. Współpraca międzynarodowa, w tym z uczelniami chińskimi, stanowi w strategiach działania Wydziału Budownictwa i Wydziału Zarządzania ważny element wymiany doświadczeń naukowych.

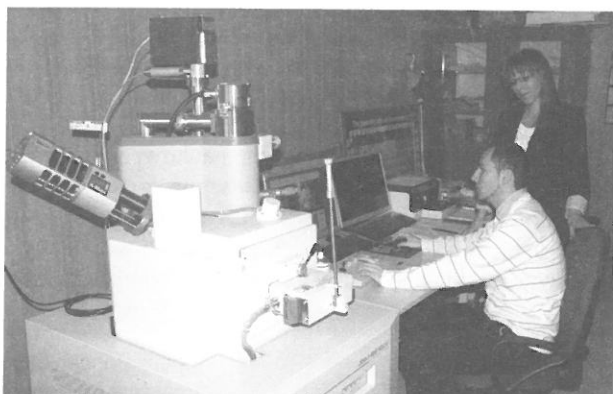
dr hab. Arnold Pabian prof. PCz
dr Katarzyna Łazorko
Wydział Zarządzania

Kompozyt magnez - mikrosfery glinokrzemianowe

Doktorant Instytutu Inżynierii Materiałowej Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej Politechniki Częstochowskiej mgr inż. Jacek Kamieniak wytworzył lekkie kompozyty (o gęstości ok. $1,3 \text{ g/cm}^3$) na osnowie stopu magnezu AZ91 z mikrosferami glinokrzemianowymi. Mogą one stać się konkurencyjnym tworzywem dla stosowanych obecnie materiałów. Wykorzystane mikrosfery, będące frakcją popiołów lotnych (ubocznego produktu spalania wę-

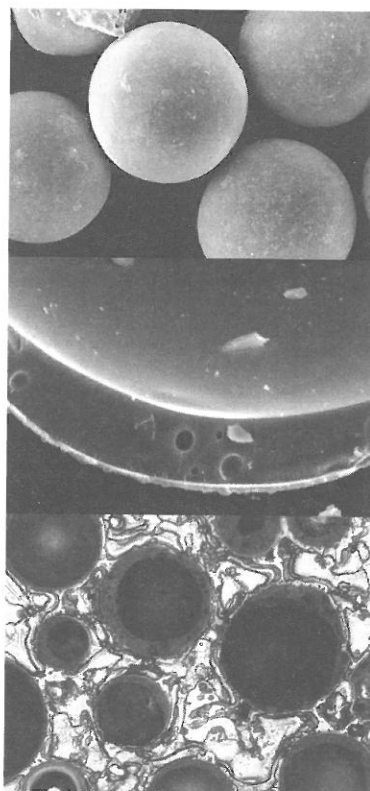
gla w elektrowniach i elektrociepłowniach), mają postać szklanych kulek o średniej wielkości ok. 0,1 mm, a ich wnętrze wypełnione jest gazami (głównie CO_2 lub N_2). Zastosowanie mikrosfer pozwala na obniżenie kosztów procesu wytwarzania kompozytów oraz jest jednym ze sposobów ich zagospodarowania, a przez to ograniczenia szkodliwego oddziaływania przemysłu na środowisko. Dotychczas badania prowadzone nad ich wykorzystaniem jako fazy umacniającej

znalazły odzwierciedlenie przede wszystkim w zastosowaniu do stopów aluminium jako osnowy. Wybór magnezu do wytworzenia kompozytów wynikał z małej ilości danych literaturowych na temat tego rodzaju materiałów. Połączenie magnezu z mikrosferami wiązało się z dużymi trudnościami technologicznymi, które udało się pokonać doktorantowi.

Mgr inż. Jacek Kamieniak podczas pracy ze swoim promotorem dr hab. inż. Katarzyną Braszczyńską-Malik prof. PCz

Praca doktorska prowadzona jest pod kierunkiem dr hab. inż. Katarzyny Braszczyńskiej-Malik prof. PCz. Badania mikrostrukturalne kompozytu przeprowadzono z użyciem elektronowego mikroskopu skaningowego firmy JEOL typ JSM-6610LV, najnowszego nabytku Instytutu Inżynierii Materiałowej.

*Mikrosfery
pow. około 700x*

*Ścianka mikrosfery
1500x*

Mikrostruktura uzyskanego kompozytu stopu magnezu AZ91-mikrosfery glinokrzemianowe

Izabela Walarowska

Sześć patentów w jeden rok

Dr inż. Jacek Michalczyk – jeden z twórców patentów

W kierowanym od wielu lat przez prof. dra hab. inż. Henryka Dyję Instytucie Modelowania i Automatyzacji Procesów Przeróbki Plastycznej Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej Politechniki Częstochowskiej jedną z wielu dziedzin badawczych jest poszukiwanie nowych rozwiązań naukowych i technologicznych w procesach kucia i wyciskania matrycowego. Prowadzone badania dotyczą wytwarzania wyrobów na potrzeby przemysłu metalur-

gicznego, maszynowego, lotniczego, motoryzacyjnego oraz zbrojeniowego. Pracownicy naukowcy Instytutu mają bardzo wiele osiągnięć w tej dziedzinie, co potwierdzają licznie prowadzone granty badawcze i ukazujące się publikacje w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym.

W kwietniu 2010 roku Urząd Patentowy RP przyznał Instytutowi jednocześnie sześć patentów na wynalazki, których twórcami są: dr inż. Jacek Michalczyk, pracownik Instytutu, oraz prof. dr hab. inż. Witalij Dewiatow - były pracownik Politechniki.

W czerwcu 2008 roku dr inż. Jacek Michalczyk obronił pracę doktorską nt. „Teoretyczna i doświadczalna analiza

nowych sposobów wyciskania tulei głębokich”, której założenia i teza opierały się na zgłoszonych w 2004 roku trzech patentach dotyczących nowatorskich rozwiązań w dziedzinie technologii wyciskania.

Decyzje UPRP o udzieleniu patentów na wynalazki i otrzymane świadectwa autorskie są wynikiem wieloletnich prac badawczych nad nowymi sposobami wyciskania wyrobów drążonych i potwierdzają innowacyjność prowadzonych badań nad technologiami wytwarzania, które można wykorzystać do produkcji rur, tulei, łusek i korpusów pocisków średniego oraz dużego kalibru.

Autorzy wynalazków opracowali ponadto sposób łączenia warstw metali poprzez wyciskanie, a także skonstruowali niezbędne narzędzia do wytwarzania wyrobów wg opracowanych wynalazków. Opracowane technologie wyciskania oraz narzędzia laboratoryjne stwarzają również duże możliwości badawcze studentom Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej Politechniki Częstochowskiej w opracowywaniu prac inżynierskich i magisterskich, przyczyniając się do rozwijania ich umiejętności w projektowaniu procesów wytwarzania i odpowiednim przygotowaniu do wykonywania zawodu inżyniera.

Obecnie trwają prace badawcze nad opracowaniem koncepcji nowej bezodpadowej metody wytwarzania rur z pełnego wsadu metodą wyciskania, a w konsekwencji nad przygotowaniem następnych zgłoszeń patentowych.

Izabela Walarowska

Odnaczenia dla pracowników Wydziału Budownictwa

Wręczenie odznaczenia dr hab. inż. Marlenie Rajczyk prof. PCz

Podczas Międzynarodowych Targów Wynalazczości, Badań Naukowych i Nowych Technik BRUSSELS INNOVA, które odbyły się w dniach 18-20 listopada 2010 roku, profesorowie Wydziału Budownictwa - dr hab. inż. Marlena Rajczyk prof. PCz oraz dr hab. inż. Jarosław Rajczyk prof. PCz - zostali wyróżnieni prestiżowym

orderem. Zostali odznaczeni Oficerskim Krzyżem Zasługi Orderu Wynalazczości przyznawanym wybitnym wynalazcom za szczególne zasługi dla rozwoju wynalazczości. Uroczystość dekoracji odbyła się 19 listopada w Urzędzie Saint Josse w Brukseli, a orderzy wręczyli burmistrz Jean Demandez oraz prezes Targów Florent Godin.

Prezentowane na targach przez naukowców Wydziału Budownictwa cztery wynalazki zgłoszone zostały do międzynarodowego konkursu BRUSSELS EUREKA, w którym zyskały uznanie jury. Wysoki ich poziom potwierdzony został przyznanymi medalami, jednym złotym oraz trzema srebrnymi.

dr inż. Bogdan Langier
Wydział Budownictwa

Dyplomy dla absolwentów Wydziału Budownictwa

21 grudnia 2010 roku w Klubie „Politechnik” odbyło się uroczyste rozdanie dyplomów dla absolwentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych Wydziału Budownictwa. W uroczystości udział wzięli m.in. rektor Politechniki Częstochowskiej Maria Nowicka-Skowron oraz dziekan Wydziału Zarządzania Arnold Pabian. Wśród zaproszonych gości znaleźli się także prezydent Śląskiej Izby Budownictwa Tadeusz Wnuk, przewodniczący Rady Śląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa Franciszek Buszka, przewodniczący Częstochowskiego Oddziału Związku Inżynierów i Techników Budownictwa Waldemar Szleper.

Podczas uroczystości wręczone zostały okolicznościowe medale wybite z okazji jubileuszu 35-lecia Wydziału Budownictwa Politechniki Częstochowskiej. Medalami uhonorowano JM Rektora PCz Marię Nowicką-Skowron, prezydenta ŚIB Tadeusza Wnuka, przewodniczącego RŚOIIB Franciszka Buszka, przewodniczącego Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa Waldemara Szlepera oraz absolwentkę Wydziału Budownictwa Katarzynę Niewiadomską, przewodniczącą Wydziałowego Samorządu Studenckiego.

W czasie uroczystości wręczono również medale zdobyte na międzynarodowych wystawach projektów innowacyjnych przez pracowników WB oraz przez przedstawicieli firm współpracujących:

- Jackowi Sztolcmanowi z Firmy MEGA BRUK z Kłobucka wręczono złoty medal zdobyty w Konkursie Innova 2010 w Brukseli za projekt pt. „Nowy innowacyjny sposób obróbki destruktu asfaltobetonowego”, opracowany przy współudziale Wydziału Budownictwa Politechniki Częstochowskiej,
- Wiesławowi Włodarczykowi wręczono srebrny medal również zdobyty w Konkursie Innova 2010 w Brukseli za projekt pt. „Nowy kompozyt betonowy produkowany z udziałem materiału recykulowanego”, który również był opracowany przy współudziale Wydziału Budownictwa,

- dziekanowi Wydziału Zarządzania Arnoldowi Pabianowi, który wraz z pracownikami Wydziału Budownictwa zdobył złoty medal w Konkursie Projektów Innowacyjnych w Salonie osiągnięć innowacyjnych w St. Petersburgu w 2010 roku za projekt pt. „Nowy sposób odprowadzania mlecza zarobowego z powierzchni świeżo formowanych betonów”.

- prof. dr hab. inż. Marlenie Rajczyk wręczono srebrny medal zdobyty w Konkursie Projektów Innowacyjnych „Jena 2010”, który odbywał się w Norymberdze, za projekt pt. „Nowy sposób badania współczynnika tarcia”,
- mgrowi inż. Mariuszowi Kosiniowi srebrny medal w Konkursie Innowacyjnym w Seulu w 2010 roku za projekt pt. „Nowa konstrukcja elementu roboczego do obróbki powierzchni kamienia”,
- drowi inż. Zbigniewowi Respondekowi oraz prof. dr hab. inż. Marlenie Rajczyk wręczono złoty medal zdobyty w Konkursie Innowacyjnym, który odbywał się w Seulu w 2010 roku, oraz srebrny medal zdobyty w Genewie w 2010 roku za projekt pt. „Nowe rozwiązanie konstrukcyjne stanowiska badawczego do badania płyt wielowarstwowych”.

dr inż. Bogdan Langier
Wydział Budownictwa

E-learning w Politechnice Częstochowskiej

Część zajęć dydaktycznych w Politechnice Częstochowskiej może być aktualnie realizowana e-learningowo, czyli z użyciem metod i technik kształcenia na odległość. E-learning to forma nauczania, wspierająca tradycyjne podejście do prowadzenia zajęć, która jest realizowana z pomocą narzędzi do komunikacji internetowej (m.in. takich jak e-mail, forum dyskusyjne, czat, komunikator internetowy, telefon internetowa, wideokonferencja). Zajęcia w trybie e-learningowym mogą być odbywane w dogodnym czasie i miejscu (z dostępem do sieci Internet), bazują na sprawnej interakcji realizowanej na płaszczyźnie wykładowca-student oraz mają charakter indywidualny i multimedialny. W dobie powszechnego korzystania z serwisów społecznościowych (takich jak np. nk.pl czy facebook.com) nasza Uczelnia dysponuje internetową platformą e-learningową, która stanowi połączenie serwisu społecznościowego i narzędzia służącego do efektywnie prowadzonego nauczania. Należy nadmienić, że oferta edukacyjna Politechniki Częstochowskiej, obejmująca zajęcia prowadzone w trybie e-learningowym, jest systematycznie poszerzana.

Początki e-learningu w Politechnice Częstochowskiej

W Politechnice Częstochowskiej pierwszą udaną próbę implementacji e-learningu w procesie edukacyjnym podjęto w 2001 r. na Wydziale Inżynierii Mechanicznej i Informatyki Politechniki Częstochowskiej w Instytucie Obróbki Plastycznej, Inżynierii Jakości i Bioinżynierii. Wtedy to dr inż. Tomasz Walasek uruchomił na serwerze Instytutu pierwszą platformę do nauczania on-line. Do 2010 r. nauczanie on-line było prowadzone na zasadzie fakultatywnej, tzn. studenci, którzy wyrażali pisemną zgodę, brali udział w takiej formie zajęć. Równoległe te same zajęcia były prowadzone off-line w pracowni komputerowej Instytutu. Kurs obejmował materiał wykładów i ćwiczeń z przedmiotu „kompleksowe zarządzanie jakością” i był dostarczany studentom studiów stacjonarnych i niestacjonarnych dwóch kierunków: informatyka oraz mechanika i budowa maszyn. W latach 2003-2008 w kursie wzięło udział ogółem ponad tysiąc studentów Politechniki Częstochowskiej. Tylko w semestrze zimowym 2007/2008 kursy odwiedziło 65 tys. razy. Równocześnie część zajęć była prowadzona w sposób tradycyjny - w sali wykładowej i laboratorium komputerowym.

Należy zauważyć, że w Instytucie Informatyki Teoretycznej i Stosowanej skoncentrowano się jednocześnie przede wszystkim na uczestnictwie w projektach dotyczących systemów e-edukacji. W 2003 r. pracownicy Instytutu, pod kierunkiem prof. dra hab. inż. Romana Wyrzykowskiego, brali udział w projekcie „Śląskie Centrum Społeczeństwa Informatycznego”, w którym realizowano prace dotyczące m.in. rozwoju zasobów systemów dystansowego i multimedialnego nauczania oraz niezawodności i bezpieczeństwa działania oraz upowszechniania i rozwoju systemów e-edukacji. W 2004 roku prof. dr hab. inż. Roman Wyrzykowski i dr inż. Jacek Piątkowski byli uczestnikami projektu „Śląska Platforma Społeczeństwa Informatycznego”, w którym jednym z głównych celów było działanie na rzecz upowszechniania i wdrażania nowych systemów informacyjnych i edukacyjnych.

Wykorzystując zdobyte doświadczenia, zespół złożony z pracowników Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki (dr inż. Zygmunt Kucharczyk, dr inż. Jacek Piątkowski, dr inż. Tomasz Walasek) oraz Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska (dr inż. Artur Błaszczuk) przygotował w 2008 r. projekt, który zyskał finansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i stworzył podstawy e-edukacji w naszej Uczelni. Zespół postawił sobie za cel przybliżenie e-learningu nauczycielom akademickim i studentom oraz przygotowanie ich do tej nowoczesnej formy kształcenia. Projekt był realizowany od 1.09.2008 r. do 30.09.2010 r., w ramach projektu „Plan rozwoju Politechniki Częstochowskiej”, jako Moduł III „E-learning”. W wyniku realizacji Modułu III przeprowadzono szkolenia pracowników w zakresie e-learningu (przede wszystkim metodyczne, ale również z zakresu technologii) oraz opracowano wymagania i wytyczne dotyczące tworzenia elektronicznych materiałów dydaktycznych. Uruchomiono także serwer (dr inż. Łukasz Kuczyński) i platformę DELTA do nauczania on-line, MOODLE w wersji 1.9.8., dostępną pod adresem <http://e-learning.pcz.pl>. Przygotowano jednocześnie scenariusze, treści oraz multimedialny zapis 28 wysokiej jakości kursów on-line dla trzech kierunków studiów i przeprowadzono pilotażowo wybrane kursy.

Uczelniany Zespół ds. e-learningu

Zakończone pełnym sukcesem działania podjęte w ramach realizacji Modułu III projektu „Plan rozwoju Politechniki Częstochowskiej” stały się kolejnym dowodem na to, że w Politechnice Częstochowskiej potrzebne są spójne standardy związane z wykorzystywaniem metod i technik kształcenia na odległość. W dniu 8 kwietnia 2010 r. poleceniem rektora Politechniki Częstochowskiej został powołany Uczelniany Zespół ds. e-learningu, którego głównym celem jest opracowanie i wdrożenie rozwiązań określających e-learning w Politechnice Częstochowskiej. W skład Zespołu wchodzi aktualnie następujące osoby: pełnomocnik rektora ds. e-learningu dr hab. inż. Krzysztof Cpałka prof. PCz (WIMiI); przewodnicząca Zespołu dr inż. Agnieszka Ulfik (WZ); członek Zespołu dr inż. Artur Błaszczuk (WIoŚ); członek Zespołu mgr inż. Kamil Dubała (WB); członek Zespołu dr Marek Matusiewicz (WE); członek Zespołu dr inż. Krzysztof Sławuta (WIPMiFS); członek Zespołu dr inż. Tomasz Walasek (WIMiI); konsultant Zespołu mgr Marian Gałkowski (SJO); konsultant Zespołu dr inż. Zygmunt Kucharczyk (WIMiI); konsultant Zespołu dr inż. Jacek Piątkowski (WIMiI); konsultant Zespołu dr inż. Ireneusz Zawłocki (MSKNPT).

Uczelniany Zespół ds. e-learningu m.in. kieruje pracami związanymi z e-learningiem, sprawuje nadzór nad opracowaniem zasad dopuszczenia materiałów e-learningowych, przygotowuje i realizuje strategię rozwoju e-learningu, sprawuje nadzór nad organizowaniem szkoleń z zakresu e-learningu, ustala harmonogramy prac związanych z e-learningiem itd. Cele przyświecające pracom Zespołu ds. e-learningu są trudne w realizacji. Zmierzają bowiem do tego, by zapewnić zaplecze techniczne i prawne do przygotowywania i wdrażania kursów e-learningowych, by wspomniane kursy były na odpowiednim poziomie merytorycznym i technicznym,

a ponadto do tego, by autorzy kursów e-learningowych mieli możliwość poprowadzenia swoich zajęć na satysfakcjonujących ich pod każdym względem zasadach, pozostających w zgodzie z ogólnymi zasadami funkcjonowania uczelni. Mnogość i różnorodność przyjętych celów krótkoterminowych i długoterminowych, związanych z e-learningiem, sprawia, że w przyszłości rozważa się możliwość utworzenia odrębnej struktury organizacyjnej pod nazwą: Ośrodek Kształcenia na Odległość w Politechnice Częstochowskiej, zwanej w skrócie OKO PCz.

Członkowie Zespołu ds. e-learningu na konferencji „Rozwój e-edukacji w ekonomicznym szkolnictwie wyższym”, która odbywała się 18 listopada 2010 r. w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie; od lewej: dr inż. Jacek Piątkowski, dr inż. Tomasz Walasek, dr inż. Krzysztof Sławuta, dr hab. inż. Krzysztof Cpałka prof. PCz, dr inż. Agnieszka Ulfik, dr inż. Artur Błaszczuk i dr inż. Zygmunt Kucharczyk

Osiągnięcia uczelnianego Zespołu ds. e-learningu

Intensywna działalność uczelnianego Zespołu ds. e-learningu zaowocowała m.in. powstaniem kompletu dokumentów określających postać e-learningu w Politechnice Częstochowskiej i pozwalających na sprawne funkcjonowanie tej formy nauczania. Do wspomnianych dokumentów, które są aktualnie w fazie konsultacji, zalicza się: „Regulamin zajęć dydaktycznych wykorzystujących metody i techniki kształcenia na odległość w Politechnice Częstochowskiej” oraz „Zasady przygotowywania i implementowania kursów e-learningowych obowiązujących na zajęciach dydaktycznych wykorzystujących metody i techniki kształcenia na odległość w Politechnice Częstochowskiej”. Warto zaznaczyć, że powstał także „Plan rozwoju e-learningu w Politechnice Częstochowskiej”.

Dużym sukcesem Zespołu ds. e-learningu jest również zorganizowanie szkoleń dla pracowników z zakresu e-learningu. Pierwsza tura szkoleń rozpoczęła się w grudniu 2010 roku i wzięło w niej udział 120 pracowników naszej uczelni. Druga tura szkoleń odbędzie się w semestrze letnim i weźmie w niej udział 80 pracowników. Każdy uczestnik w ramach szkolenia zatytułowanego „e-Nauczanie w praktyce szkoły wyższej” ma szansę nabyć praktyczne umiejętności z zakresu przygotowywania kursów e-learningowych oraz sposobów obsługi platformy e-learningowej. Uczestnicy szkolenia mają możliwość poznania e-learningu z pozycji odbywającego zajęcia, co może dodatkowo pomóc im w nakreśleniu indywidualnej i skutecznej wizji e-learningu. Warto zaznaczyć, że przy prowadzeniu drugiej tury szkoleń

będą wykorzystane doświadczenia nabyte w trakcie pierwszego szkolenia, co powinno zdecydowanie przełożyć się na dalszą poprawę jakości szkolenia.

Do ważnych osiągnięć Zespołu ds. e-learningu należy również opracowanie niezwykle przyjaznych w użyciu szablonów wszelkich wymaganych od autorów dokumentów związanych z przygotowaniem własnych kursów e-learningowych oraz ich wdrożeniem. Szablony te zostały tak skonstruowane, by maksymalnie uprościć przygotowanie dokumentacji przy jednoczesnym zagwarantowaniu odpowiednio wysokiej jakości merytorycznej.

Za sukces uczelnianego Zespołu ds. e-learningu można także uznać uruchomienie uczelnianej platformy e-learningowej OKO PCz i pozyskanie do współpracy w zakresie kompleksowej opieki nad tą platformą dra inż. Łukasza Kuczyńskiego, dysponującego w tym względzie stosowną wiedzą i doświadczeniem.

Charakterystyka e-learningu w Politechnice Częstochowskiej

Na obecny zakres działań e-learningowych w Politechnice Częstochowskiej kluczowy wpływ ma punkt 11.3 Uchwały nr 195/2009/2010 Senatu z dnia 30 czerwca 2010 roku. Można w niej m.in. przeczytać, że „dla pracowników prowadzących zajęcia w trybie e-learningowym przyjmuje się liczbę obliczeniową realizowanych godzin wg zależności $L_{go} = L_{gr} \cdot 2,5$ ”, gdzie L_{go} oznacza liczbę godzin obliczeniowych, zaś L_{gr} oznacza liczbę godzin realizowanych. We wspomnianej Uchwale można wyczytać także, że „liczba godzin realizowanych w trybie e-learningowym nie może przekraczać 60 w roku akademickim dla kierunku studiów”. Konsekwencją zapisu Uchwały jest ponadto, że wspomniany korzystny przelicznik, o którym mowa w Uchwale, nie może być przyczyną generowania godzin ponadwymiarowych. Zachętą dodatkową dla osób, które są zainteresowane poprowadzeniem pierwszych zajęć w trybie e-learningowym na poszczególnych kierunkach nauczania, jest realna szansa na uzyskanie Nagrody Rektora.

Warto zauważyć, że oprócz bardzo wymiernych korzyści, które zostały wymienione, e-learning ma szereg zalet ważnych dla Uczelni, wykładowców oraz studentów. Wykładowcom pozwoli m.in. czerpać inspirację z dyskusji prowadzonych przez studentów na forum, ułatwi wychwytywanie najzdolniejszych do podejmowania dalszej współpracy, będzie dobrym pretekstem do lepszego poznania podstaw obsługi komputera i sposobów korzystania z zasobów sieci Internet. Z kolei studentom e-learning umożliwi tworzenie indywidualnych ścieżek dydaktycznych, pozwoli skorzystać z rozszerzonej oferty edukacyjnej (obejmującej np. bibliotekę nagrań wideo wykładów), zapewni klarowny i czytelny sposób odbywania zajęć i ich zaliczania oraz może przyczynić się do ograniczenia kosztów studiowania przy odpowiedniej synchronizacji zajęć. Zalety korzystania z e-learningu, postrzegane oczami studentów i wykładowców, mogą być także odebrane jako zalety dla całej Uczelni. Ponadto Uczelnia, dzięki wykorzystywaniu metod i technik kształcenia na odległość, może liczyć na zwiększenie rekrutacji oraz realizację projektów komercyjnych dla podmiotów zewnętrznych.

Warto przy tej okazji podkreślić, że możliwość prowadzenia zajęć w trybie e-learningowym dotyczy pracowników, którzy znają podstawy obsługi komputera. Ułatwieniem dla takich osób będą cyklicznie prowadzone szkolenia z zakresu

e-learningu, które z pewnością pomogą w przygotowaniu stosownej dokumentacji oraz wdrożeniu autorskiego kursu na uczelnianej platformie e-learningowej.

Przygotowywanie kursów e-learningowych i udowodnienia dla autorów

W Politechnice Częstochowskiej obowiązują spójne i klarowne zasady przygotowywania kursów e-learningowych. Osoby zainteresowane możliwością prowadzenia swoich zajęć w trybie e-learningowym powinny zgłosić się do wydziałowego członka Uczelnianego Zespołu ds. e-learningu, który będzie służył swoją pomocą w całym procesie przygotowywania kursu e-learningowego i jego wdrożenia na platformie e-learningowej. Warto podkreślić, że implementację każdego kursu musi poprzedzać m.in. przygotowanie stosownego projektu, który określi np. sposób podziału przedmiotu na zagadnienia oraz zagadnień na zadania przewidziane do wykonania przez odbywających zajęcia. Projekt kursu e-learningowego podlega ocenie merytorycznej, w której bierze się pod uwagę m.in. zasadność podziału zajęć na zagadnienia i zagadnień na zadania. Pilotażem całego procesu recenzji, jak już wspomniano, zajmują się wydziałowi członkowie Uczelnianego Zespołu ds. e-learningu. Warto zauważyć, że aktualnie są gotowe szablony dokumentów dla autorów kursów e-learningowych, które zostały zaprojektowane z uwzględnieniem sugestii uczestników pierwszego szkolenia e-learningowego i są bardzo przyjazne w wypełnianiu oraz maksymalnie uproszczone. Warto podkreślić, że trwają także prace nad realizacją internetowego systemu do usprawniania tworzenia dokumentacji dla autorów kursów e-learningowych, którego głównym celem jest proste gene-

rowanie wymaganych od autorów kursów dokumentów w formacie pdf.

Podsumowanie

E-learning w Politechnice Częstochowskiej rozwija się aktualnie z bardzo dużym rozmachem, co jest możliwe dzięki życzliwości władz Uczelni, w szczególności rektora Marii Nowickiej-Skowron oraz prorektora ds. nauczania Jerzego Szkutnika. Dzieje się tak także dzięki ogromnemu zaangażowaniu osób wchodzących w skład Uczelnianego Zespołu ds. e-learningu. Dokładane są wszelkie starania, by opracowywane standardy dotyczące e-learningu były zgodne z najświeższymi trendami obowiązującymi na świecie w tym zakresie. Nie bez znaczenia jest także to, że wszelkie działania Zespołu zmierzają do ułatwienia autorom wdrażania kursów e-learningowych przy zachowaniu wymaganej jakości.

Tytułem podsumowania można stwierdzić, że intensywna kilkumiesięczna działalność Zespołu ds. e-learningu, poparta konkretnymi efektami, pozwala mieć nadzieję, że wszelkie postawione cele będą spełnione, a e-learning będzie postrzegany jako satysfakcjonująca metoda prowadzenia zajęć, która z uwagi na praktyczne wykorzystywanie w procesie kształcenia najnowszych technologii informatycznych oraz nowoczesnych metod dydaktycznych zostanie należycie doceniona.

Wszelkie sugestie i zapytania związane z funkcjonowaniem e-learningu w Politechnice Częstochowskiej można kierować na adres oko@oko.pcz.pl

dr hab. inż. Krzysztof Cpałka, dr inż. Zygmunt Kucharczyk
Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki
dr inż. Agnieszka Ulfik
Wydział Zarządzania

W stronę integracji

Pierwsze w dziejach Politechniki Częstochowskiej Spotkanie Oplatkowe rektora PCz Marii Nowickiej-Skowron ze studentami niepełnosprawnymi, które odbyło się 21 grudnia ub. r. w Klubie „Politechnik”, stało się okazją do podsumowania działań.

Studenci niepełnosprawni na spotkaniu w Klubie „Politechnik”

W murach naszej Uczelni studiuje około 170 niepełnosprawnych studentów.

W pierwszej kolejności wspomniano II Integracyjny Obóz Rehabilitacyjno-Rekreacyjny Studentów Niepełnosprawnych Politechniki Częstochowskiej, który odbył się w Wilkasach koło Giżycka w dniach 12-20 listopada 2010 r. Przypomniano założenia i cele obozu:

- Przeprowadzenie programu aktywnej rehabilitacji dla studentów niepełnosprawnych w PCz poprzez zabiegi wykonywane przez wykwalifikowaną kadrę rehabilitantów i odnowy biologicznej.
- Doskonalenie sprawności fizycznej i motorycznej uczestników obozu oraz przełamywanie barier psychofizycznych w życiu na co dzień.
- Integracja środowiska akademickiego studentów niepełnosprawnych.
- Realizacja programu obozu w formie zajęć praktycznych z pływania leczniczego i na siłowni oraz jako uzupełnienie zajęcia teoretyczne realizowane poprzez wykłady.

Równolegle odbywały się wykłady dla studentów niepełnosprawnych. Oto ich tematyka: CEL: Poszerzenie wiedzy studentów na tematy poruszane podczas realizacji zajęć praktycznych. Wprowadzanie nowych wiadomości z zakresu nowoczesnych technologii w obszarze rehabilitacji i neurorehabilitacji.

- System „LOKOMAT”
  - Czucie i nauka chodzenia. Reedukacja ruchowa kończyn dolnych w oparciu o tzw. stymulację dośrodkową.
  - Reorganizacja OUN ruchowej kory mózgowej w oparciu o jej neuroplastyczność.
  - Przywracanie utraconych funkcji kończyn dolnych.
- System „ARMEO”
  - Czucie i nauka ruchu. Reedukacja ruchowa kończyn górnych oparta na zewnętrznej stymulacji tzw. „*sprzężenia zwrotnego*” (dośrodkowego).
  - Reorganizacja OUN (ruchowej kory mózgowej). Zmiany neuroplastyczne w obszarze reprezentacji kończyny górnej.
  - Przywracanie utraconych funkcji kończyn górnych.

Program zajęć z pływania leczniczego

Główne założenia programu pływania leczniczego:

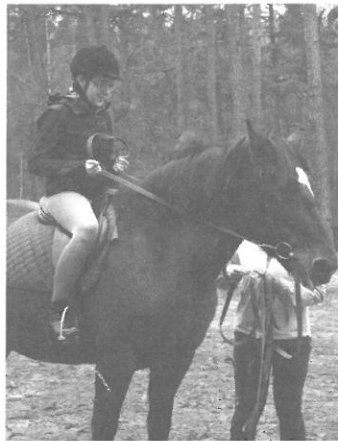
Poprawienie zaburzonych funkcji organizmu:

- Funkcji narządu ruchu. Zwiększenie amplitudy ruchów w głównych stawach organizmu. Doskonalenie płynności i precyzji ruchów ćwiczącego. Zmniejszenie nadmiernego napięcia mięśniowego.
- Funkcji układów krążenia i oddychania: zwiększenie wydolności krążeniowo-oddechowej ćwiczącego.
- Funkcji układu nerwowego: poprawa pracy nerwów obwodowych poprzez zwiększenie tzw. ruchliwości układu nerwowego. Pobudzenie czucia głębokiego celem uzyskania autokreacji.

Elementy hipoterapii

Zakładane cele zajęć hipoterapeutycznych

- Aktywizacja sfery sensomotorycznej poprzez dotyk, dźwięki, czucie powierzchniowe
- Doskonalenie zmysłu odbierania nacisku (percepcja dotykowa)
- Aktywizowanie świadomości własnego ciała poprzez korygowanie postawy i koordynację pracy tułowia podczas jazdy konnej
- Kształtowanie czucia proprioceptywnego tzw. czucia głębokiego mięśni
- Kształtowanie świadomości ułożenia ciała w przestrzeni
- Doskonalenie zdolności planowania przestrzeni oraz jej pokonywania

Zajęcia z hipoterapii

Program zajęć na siłowni

Podstawowe zadania zajęć „ćwiczenia siłowe”

- Zajęcia prowadzono w oparciu o konwencjonalny sprzęt do ćwiczeń siłowych typu „ATLAS” i „HERKULES”
- Zapoznanie uczestników zajęć z metodami kształtowania siły jako zdolności motorycznej
- Podniesienie poziomu siły mięśniowej uczestników zajęć w poszczególnych segmentach ciała
- Zwiększenie siły mięśni wybitnie osłabionych po przebytych urazach
- Poprawa gibkości ruchów w głównych stawach organizmu

Program zajęć rekreacyjno-sportowych

- Rywalizacja w dyscyplinach sportu w grach zespołowych, takich jak: piłka nożna, siatkówka
- Udział w konkursach „MAM TALENT” - recytacja wiersza, piosenka, inne nadzwyczajne umiejętności oraz piosenka karaoke
- Turystyka regionu: rejs statkiem turystycznym po wielkich jeziorach mazurskich (Niegocin, Kisajno, Dargin), zwiedzanie zabytkowej wieży ciśnień w Giżycku, zwiedzanie Głównej Kwatery Hitlera - Wilczy Szaniec, zwiedzanie Twierdzy Boyen w Giżycku

Uczestnicy obozu w Wilkasach

Masaże w ramach rehabilitacji

W ramach rehabilitacji studenci korzystali z następujących typów masażu:

- masaż klasyczny,
- masaż relaksujący,
- zabieg manualny kręgosłupa.

Masaże i zabiegi wykonywał trener odnowy biologicznej i masażysta kadry narodowej zapaśników w latach 1993-2008 Jerzy Gulanowski.

Krótką charakterystyką zabiegów: praca z ciałem w celu uwolnienia energii zablokowanej w organizmie ludzkim w wyniku dysfunkcji organów, zmian psychofizycznych, urazów, stresów i związaną z tym dyslokacją kręgową oraz szeroko pojętą energią wewnętrzną.

Masaże prowadzono w oparciu o elementy treningu autogennego wg metody Aleksandra Lowena i Jakobsona. Stosowano formy wizualizacji, relaksacji wg metody Shulza sprawdzonej na takich sportowcach, jak: Andrzej Wroński, Józef Tracz, Ryszard Wolny, Włodzimierz Zawadzki.

Na zakończenie warto wspomnieć, że grupa ponad 30 studentów niepełnosprawnych uczestniczyła w balu sylwestrowym, który odbył się 31 grudnia 2010 r. w Klubie „Profesora” zlokalizowanym w Stołowce Akademickiej. Gościem specjalnym pierwszego takiego balu w dziejach Uczelni była rektor Maria Nowicka-Skowron.

mgr Anna Hercog
koordynator ds.
studentów niepełnosprawnych PCZ

XXX-lecie NSZZ „Solidarność” w Politechnice Częstochowskiej

Jesienią 1980 roku, w chwili aktywizacji obywatelskiej społeczeństwa, również pracownicy Politechniki Częstochowskiej, samoorganizując się, zaczęli tworzyć nowy związek zawodowy. W celu upamiętnienia tych wydarzeń i przypomnienia ludzi, którzy w nich uczestniczyli, 10 listopada 2010 r. w Sali Senatu Politechniki Częstochowskiej zorganizowano spotkanie członków i sympatyków NSZZ „Solidarność”.

Gośćmi zaproszonymi byli: rektor Politechniki Częstochowskiej Maria Nowicka-Skowron, prorektor ds. nauki Zygmunt Nitkiewicz (członek „S”), prorektor ds. nauczania Jerzy Szkutnik (członek „S”), prezes ZNP w Politechnice Częstochowskiej Janusz Rak.

Zebranie otworzył obecny przewodniczący Związku Kwiryn Wojsyk, wskazując na unikalność tych chwil w życiu społeczeństwa, w których osoby o różnych poglądach, z różnych pokoleń, zaczynają podobnie myśleć i działać w dążeniu do tych samych celów, tworząc nowe organizacje, stowarzyszenia, wierząc w możliwość radykalnych zmian w życiu politycznym i społecznym.

Tej energii, oddaniu części swego czasu i życia dla dobra wspólnego poświęcono chwile refleksji, co zbiegło się z obchodami Święta Odzyskania Niepodległości oraz Święta Politechniki.

W imieniu władz Politechniki uczestników powitała rektor PCz, wskazując, że wielu obecnych i byłych pracowników, organizując się początkowo w związku zawodowym NSZZ „Solidarność”, dobrze zasłużyło się następnie dla całej Uczelni, miasta Częstochowy i Rzeczypospolitej Polskiej. Ich zawodowe losy różnie się potoczyły; część awansowała, kontynuując pracę w Politechnice Częstochowskiej - czego przykładem są obecni prorektorzy: Zygmunt Nitkiewicz, Jerzy Szkutnik i Jacek Przybylski, część odeszła z Uczelni, podejmując obowiązki w Radzie Miasta i Sejmiku Województwa oraz posłów na Sejm Rzeczypospolitej. Inni rozpoczęli pracę na własny rachunek w firmach prywatnych. W każdym przypadku ich praca budowała pozytywny wizerunek Politechniki Częstochowskiej.

Spotkanie w Sali Senatu Politechniki Częstochowskiej.
Przemawia dr inż. Kwiryn Wojsyk, przewodniczący NSZZ
„Solidarność” w PCz

Rozpoczynając dyskusję, koleżanka Jadwiga Łażewska-Będkowska poprosiła o uczczenie minutą ciszy Zmarłych Członków Związku z lat 1980-81. Kolejni mówcy, wśród których byli wybitni działacze związkowi, koledzy: Jerzy Zająć, Tadeusz Wrona, Jacek Tomczyk, wskazywali na obecność zarówno wielkich pokładów nadziei, jak i pojawiających się obaw o przyszłość ruchu społecznego oraz własne życie rodzinne.

Wspomniano zarówno aktywność i chęć do wykonywania czasochłonnej pracy społecznej przez wielu szeregowych członków związku, jak i wielką pomoc w organizacji struktur ponadzakładowych w klubie „Ikar”. Pojawiły się nazwiska poświęcających się wtedy koleżanek i kolegów: Ewy Milanowskiej, Jerzego Ziory, Stanisława Ujmy, Sławomira Bednarka, Zbigniewa Muchowicza, Krzysztofa Piechockiego, Jacka Tomczyka, Jerzego Zająć, Tadeusza Wrony, Ryszarda Jurkowskiego, Jana Wójcika, Jadwigi Łażewskiej-Będkowskiej, Ludmiły i Stefana Ludwikowskich, Andrzeja Burkhardta, Andrzeja Zielińskiego, Janiny Ujmy, Hanny Przewłockiej, Sławomira Soińskiego, Mariana Soińskiego, Tadeusza Lechowskiego, Karola Cupiała, Wojciecha Szwedowskiego, Zbigniewa Konopki, Adama Banaszkiwicza, Zygmunta Nitkiewicza, Andrzeja Okularczyka, Stefana Waczyńskiego, Barbary Wierzbickiej, Jacka Dworakowskiego (pracownika WSP), Piotra Patrzyka. Ciepło wspomniano współpracę z ówczesnymi władzami rektorskimi, szczególnie rektorem Józefem Ledwoniem.

Nawiązano również do współczesnej sytuacji Związku na tle zmieniających się obowiązków pracowników, co związane jest ze zmianą Ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”. Odnosząc się do współczesności, kolejno głos zabierali: rektor Politechniki Częstochowskiej Maria Nowicka-Skowron, prorektor ds. nauczania Jerzy Szkutnik, Tadeusz Wrona i prezes ZNP Janusz Rak.

Zebrani doszli do zgodnego wniosku, że warto było przeżyć okres powstawania NSZZ „Solidarność”, pracy w nim - gdyż doświadczenia tamtych lat wpłynęły na wszystkich.

dr inż. Kwiryn Wojsyk
przewodniczący NSZZ „Solidarność” w PCz

P.S. Rektor Politechniki Częstochowskiej Maria Nowicka-Skowron w uznaniu godzenia pracy dla Uczelni z działalnością społeczną oraz poświęcenia w służbie samorządowej i państwowej przyznała Medal 60-lecia Politechniki Częstochowskiej zasłużonym, wybitnym działaczom - członkom NSZZ „Solidarność” w 1980 r.: Andrzejowi Okularczykowi, Jackowi Tomczykowi, Andrzejowi Burkhardtowi, Ludmile i Stefanowi Ludwikowskiemu, Zenonowi Świerzemu, Sławomirowi Bednarkowi, Janowi Wójcikowi, Jerzemu Zająć, Barbarze Wierzbickiej i Marianowi Kępińskiemu. Poza tym przedstawione do uhonorowania przez Związek osoby: Jadwiga Łażewska-Będkowska, Józef Szymański, Tadeusz Wrona, Tadeusz Lechowski i Sławomir Rozanow otrzymały powyższe wyróżnienie już wcześniej - za inne zasługi.

Mikołaj z ulicy Krakowskiej

W sobotę, 11 grudnia 2010 roku, w Auli Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej odbyła się cykliczna impreza Fundacji Chrześcijańskiej Adullam „Mikołaj z ulicy Krakowskiej”. Po raz pierwszy została ona zorganizowana we współpracy z Politechniką Częstochowską.

Celem tej imprezy jest nie tylko zaangażowanie do zabawy podopiecznych Fundacji, ale także integracja różnorodnych środowisk. Organizatorzy chcieli, by poprzez coroczną organizację mikołajkowej imprezy rozpropagować ideę współdziałania wielu osób i podmiotów (instytucji, fundacji, organizacji, firm itp.) na rzecz zróżnicowanego środowiska, bez jakiegokolwiek kwalifikacji czy segregacji. Stąd na grudniowej imprezie bawili się zarówno podopieczni Fundacji, jak i dzieci pracowników, wolontariuszy, przyjaciół Fundacji.

Współdziałanie Fundacji z Politechniką Częstochowską nadało mikołajkowej imprezie zupełnie nowy wymiar. Z inicjatywy rektora Marii Nowickiej-Skowron zorganizowana została zbiórka publiczna artykułów szkolnych na rzecz dzieci i młodzieży dotkniętych skutkami powodzi i podtopień. W sumie udało się zebrać 60 kg materiałów szkolnych, które poprzez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mstowie trafiły do najbardziej poszkodowanych z tej właśnie gminy. Zebrane rzeczy zostały przekazane przedstawicielkom GOPS podczas grudniowej uroczystości.

- Troška o tych, którzy żyją blisko nas, a są w potrzebie, jest dla nas czymś oczywistym. Organizując zbiórkę publiczną darów, zrobiliśmy to, co jest naszym obowiązkiem i przywilejem - tak w akcie przekazania darów napisały Maria Nowicka-Skowron, rektor Politechniki Częstochowskiej, i Elżbieta Ferenc, prezes Fundacji Adullam.

Honorowy patronat nad imprezą objęli: Krzysztof Matyjaszczyk - prezydent Częstochowy, prof. dr hab. Maria Nowicka-Skowron - rektor PCz i Krzysztof Smela - wójt gminy Mykanów.

Tegoroczna impreza zgromadziła wielu gości, podopiecznych Fundacji, jej wolontariuszy i pracowników z rodzinami, dzieci z Częstochowy, Mykanowa i Mstowa. To dzieci przede wszystkim czekały na ten dzień, na występy, zabawę i mikołajkowe prezenty. Tych prezentów nie byłoby bez darczyńców i sponsorów, którymi byli: poseł Halina Rozpondek,

radny Zdzisław Wolski, Wiesław Strach, Zbigniew Strach, Grzegorz Trylski, ISD Huta Częstochowa, Lech Jędryka (Piekarnia Lech Jędryka), Tadeusz Porzycki (firma turystyczna Piast), SITA (transport rekwizytów i paczek). Szczególnego wsparcia finansowego i rzeczowego udzieliła firma Dospel. W sumie przygotowanych zostało 200 paczek dla dzieci (w tym 90 dla dzieci niepełnosprawnych).

Mikołajkowa impreza w Auli Wydziału Zarządzania

Część artystyczna imprezy była bardzo urozmaicona. Swoje umiejętności zaprezentowali młodzi wokaliści z Mykanowa oraz z Fundacji Adullam. Owacją nagrodzony został występ orkiestry dętej z IX LO im. C.K. Norwida w Częstochowie, która pod batutą Marka Piątka dała popis swoich umiejętności. W przedświąteczną atmosferę wprowadziło wszystkich wspólne śpiewanie kołęd.

Tradycyjnie już młodzież ze świetlicy „Życie poza szkołą” z Fundacji Adullam zaprezentowała przedstawienie „Dwie Dorotki”. Nad całością przygotowań (próby, kostiumy, scenografia) czuwała Małgorzata Grudzińska. W samej inscenizacji wzięło udział 31 osób - dzieci i młodzieży, ale w organizację imprezy zaangażowani byli wszyscy darczyńcy, podopieczni i wolontariusze Fundacji.

Aleksandra Miecznińska
Fundacja Adullam

Student Single Party

W każdą środę 2011 r. w Klubie Colbert przy ul. Dąbrowskiego 40 odbywać się będzie niesamowita impreza, stworzona z myślą o osobach młodych i dynamicznych. Organizatorzy zapraszają do świata relaksującej i swobodnej rozrywki. Impreza ma jedną, prostą zasadę: wchodząc do klubu otrzymujesz za darmo specjalną opaskę w jednym z trzech kolorów:

- zielony oznacza, że jesteś SINGLEM i szukasz miłości,
- żółty oznacza, że jesteś SINGLEM i szukasz przygody,
- czerwony oznacza, że masz już kogoś i przyszedłeś po prostu świetnie się bawić.

Każda z trzech kolorów opasek ma swoje znaczenie

W Klubie Colbert jest zawsze dobra zabawa

Student Single Party to impreza nie tylko dla singli i nie tylko dla studentów. W ciągu ostatniego miesiąca ponad 1200 osób odwiedziło Klub Colbert. Z imprezy na imprezę przychodzi coraz więcej młodych ludzi. Środowe imprezy prowadzi DJ Kazik, jeden z najlepszych DJ-ów w Polsce! Wstęp wolny.

Tomasz Kubat, Marcin Kowalik
Niezależne Zrzeszenie Studentów PCz

Redakcja: Skąd pomysł na Student Single Party?

Tomasz Kubat: Kiedyś byłem na takiej imprezie w Warszawie i bardzo chciałem podobną zorganizować w Częstochowie.

Na podobnej? To co jest innego, a co nowego w Klubie Colbert?

Przede wszystkim kolory i oznaczenia opasek. Zielony, żółty i czerwony. Tak jak sygnalizacja świetlna, by było łatwiej zapamiętać. Dodatkowo świetny DJ Kazik, który wie, jak prowadzić imprezy dla 200-350 osób.

Co najbardziej Ci się podoba w Student Single Party?

To, że z imprezy na imprezę przychodzi coraz więcej studentów. I oczywiście to, że studenci Politechniki Częstochowskiej tak dobrze się bawią na tej imprezie.

Na plakatach było napisane: „W każdą środę stycznia 2011”. Czy tylko w styczniu będziemy mogli się bawić na Student Single Party?

Chcieliśmy zobaczyć, czy te imprezy, mówiąc kolokwialnie, wypalą. I oczywiście wypaliły. Student Single Party będzie odbywać się cyklicznie co środę. Start zawsze o 21.00.

A co z czwartkami studenckimi, kiedyś były tradycją w klubach studenckich?

Czwartki studenckie organizujemy również w Klubie Colbert. Zapraszamy jednych z najlepszych DJ-ów z częstochowskiej sceny klubowej. Poza tym w środy i czwartki obowiązują specjalnie dla klubowiczów promocyjne ceny napojów. Jednym słowem znakomita zabawa w najlepszym towarzystwie!

Czy trzeba mieć legitymacje studencką, by wejść w środę i czwartek?

Nie, jedyny warunek to pełnoletność.

Kto jest organizatorem Student Single Party i Studenckich Czwartków?

Stowarzyszenie Projekt: Polska, Niezależne Zrzeszenie Studentów, Bractwo Studenckie ilios zoi, Studenckie Forum Business Centre Club oraz Wydziałowe Rady Samorządu Studentów Politechniki Częstochowskiej Wydziałów: Inżynierii Mechanicznej i Informatyki, Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej, Elektrycznego oraz Zarządzania.

Dziękuję za rozmowę.

IW

FIZYKA, A JAKIEŻ TO PROSTE!

Pod takim tytułem odbył się 10 lutego br. w auli Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej pierwszy w dziejach Politechniki Częstochowskiej wykład z pokazem doświadczeń laboratoryjnych dla dzieci. Wykład poprowadził prof. dr hab. Józef Zbroszczyk, a małych słuchaczy powitał prorektor ds. nauki prof. dr hab. inż. Zygmunt Nitkiewicz oraz dyrektor Instytutu Fizyki dr hab. Kazimierz Dzieliński prof. PCz. Dzieci obejrzały i wysłuchały godzinny wykład na temat zjawisk fizycznych, najbardziej podobały im się doświadczenia z ciekłym azotem. Na pamiątkę każde dziecko otrzymało znaczek - uśmiechniętą buźkę z napisem Politechnika Częstochowska i firmowe słodycze.

KM

Mali słuchacze w trakcie wykładu prof. J. Zbroszczyka

Wernisaż w Konduktorowni

Foto: Tomasz Oleniacz

Jacek Sztuka ze swoim gościem Janem Oberbekiem

Kolejny wernisaż dra Jacka Sztuki, pracownika Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, odbył się 29 października 2010 roku. Tym razem miejscem pokazu prac była Konduktorownia - gmach Regionalnego Towarzystwa Zachęty w Częstochowie.

Na wernisażu prezentowane były m.in. obrazy olejne z najnowszego cyklu: „Zanurzenia” oraz monumentalna kompozycja pt. „Takie życie”. Wernisaż zgromadził liczną publiczność, w tym wielu pracowników Uczelni.

Na finisażu wystawy, czyli na jej zakończenie, znakomity krakowski gitarzysta Jan Oberbek wystąpił z recitalem gitarowym, dedykując go Jackowi Sztuce. Piękny koncert przeplatany był błyskotliwymi i dowcipnymi anegdotami oraz muzycznymi komentarzami maestro Jana Oberbeka.

IW

Konferencja „Nauki Ścisłe w Technice” 2010

W dniach 13-15 września 2010 roku w Szczawnicy odbyła się II edycja konferencji pt. „Nauki Ścisłe w Technice”. Konferencja była finansowana z programu operacyjnego Kapitał Ludzki, z projektu „Plan rozwoju Politechniki Częstochowskiej” nr POKL.04.01.01-00-59/08. II edycja konferencji „Nauki Ścisłe w Technice” jest kontynuacją konferencji, która odbyła się we wrześniu 2009 roku w Zakopanem.

Rozpoczęcie konferencji

Patronat honorowy nad konferencją objęli: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Wydział IV Nauk Technicznych PAN oraz Polskie Towarzystwo Metod Komputerowych Mechaniki. Współorganizatorzy konferencji to: Politechnika Częstochowska, Politechnika Poznańska, Politechnika Wrocławska, Uniwersytet Zielonogórski, Sekcja Mechaniki Konstrukcji i Materiałów Komitetu Inżynierii Ładowej i Wodnej PAN. Przewodniczącym konferencji był

dr hab. inż. Jacek Leszczyński prof. PCz z Katedry Ogrzewnictwa, Wentylacji i Ochrony Atmosfery Politechniki Częstochowskiej, a jej sekretarzem został dr Tomasz Błaszczuk z Instytutu Matematyki Politechniki Częstochowskiej. W skład Komitetu Honorowego weszli: rektorzy wyżej wymienionych uczelni w osobach: prof. dr hab. Marii Nowickiej-Skowron - rektora Politechniki Częstochowskiej, prof. dra hab. inż. Adama Hamrola - rektora Politechniki Poznańskiej, prof. dra hab. inż. Tadeusza Więckowskiego - rektora Politechniki Wrocławskiej, prof. dra hab. Czesława Osękowski - rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz prof. dra hab. Adama Borkowskiego - zastępcy przewodniczącego Wydziału IV PAN, dra hab. inż. Jerzego Pamina prof. PK - przewodniczącego Polskiego Towarzystwa Metod Komputerowych Mechaniki. Komitet Naukowy liczył 28 osób. Konferencja miała swoją stronę internetową: http://www.cns.pcz.pl/konferencja_2010/.

Cele konferencji to: podkreślenie interdyscyplinarności badań naukowych oraz integracja środowisk naukowych i zacieśnienie kontaktów merytorycznych pomiędzy naukami matematyczno-fizycznymi i naukami technicznymi. Zakres konferencji obejmował organizację trzech szkół, tj. matematycznej, fizycznej i technicznej, w których kształcili się i dyskutowali naukowo studenci, doktoranci i młodzi pracownicy nauki. Organizatorami szkół byli: dr hab. Kazimierz Dziliński prof. PCz z Instytutu Fizyki Politechniki Częstochowskiej - koordynator szkoły z fizyki, prof. dr hab. inż. Andrzej Garstecki z Instytutu Konstrukcji Budowlanych Politechniki Poznańskiej - koordynator szkoły z mechaniki, prof. dr hab. inż. Stanisław Kukła z Instytutu Matematyki Politechniki Częstochowskiej - koordynator szkoły z matematyki.

Na zakończenie słuchaczom każdej ze szkół wręczono dyplomy uczestnictwa.

Dodatkowo zorganizowano dwa panele dyskusyjne. Tematyka pierwszego panelu dotyczyła strategii rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki w aspektach propozycji i perspektyw. Moderatorami tego panelu byli: prof. dr hab. inż. Piotr Konderla z Instytutu Inżynierii Lądowej Politechniki Wrocławskiej oraz dr hab.

Andrzej Drzewiński prof. UZ z Instytutu Fizyki Uniwersytetu Zielonogórskiego. Drugi panel dotyczył krajowych ram kwalifikacji jako etapu tworzenia wspólnej europejskiej przestrzeni edukacyjnej. Moderatorem tego panelu był prof. dr hab. inż. Tomasz Łodygowski z Instytutu Konstrukcji Budowlanych Politechniki Poznańskiej.

W konferencji uczestniczyło 100 osób, w tym 71 słuchaczy w szkołach: z fizyki - 21 osób, matematyki - 23 osoby, mechaniki - 27 osób. Z Komitetów Honorowego i Naukowe-

Uczestnicy konferencji

uczestników na jedną szkołę). Osoby, które w ramach rekrutacji nie zostały zakwalifikowane do szkół, mogły nieodpłatnie w nich uczestniczyć, ale noclegi i wyżywienie musiały zorganizować we własnym zakresie.

dr hab. inż. Jacek Leszczyński prof. PCz
Katedra Ogrzewnictwa, Wentylacji i Ochrony Atmosfery WliOŚ
dr Tomasz Błaszczak
Instytut Matematyki WIMil

Ogólnopolska Konferencja ROZWÓJ I DOSKONALENIE FUNKCJONOWANIA PRZEDSIĘBIORSTW

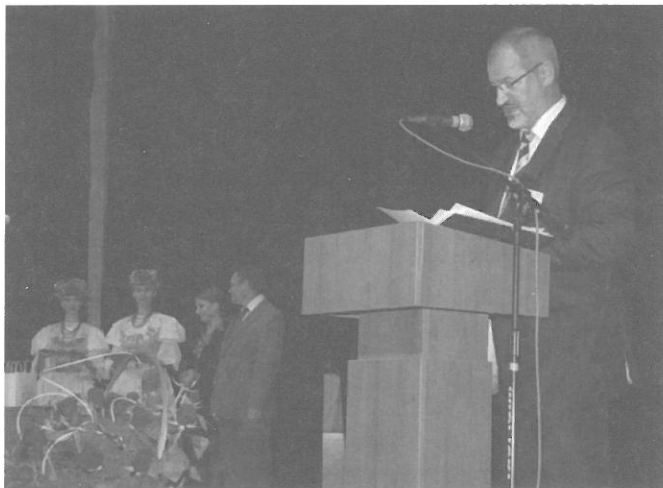
W dniach 22-23 października 2010 roku w Częstochowie na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa nt. „Rozwój i doskonalenie funkcjonowania przedsiębiorstw”, zorganizowana przez Katedrę Informatycznych Systemów Zarządzania Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej oraz Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa Oddział Częstochowa. Konferencja zorganizowana została z okazji jubileuszu 50-lecia działalności częstochowskiego Oddziału Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa. Patronat nad Konferencją objęła rektor PCz Maria Nowicka-Skowron. Przewodniczącym Konferencji był prof. dr hab. inż. Leszek Kiełtyka - kierownik Katedry Informatycznych Systemów Zarządzania Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, prezes TNOiK O/Częstochowa. Problematyka Konferencji związana była z rozwojem i funkcjonowaniem przedsiębiorstw w warunkach dynamicznie zmieniającego się otoczenia. W obszarze rozpatrywanych zagadnień znalazły się m.in.: nowoczesne metody zarządzania organizacją, perspektywy i kierunki rozwoju przedsiębiorstw, wpływ technologii informacyjnej na funkcjonowanie i rozwój przedsiębiorstw, rola zarządzania wiedzą

w rozwoju przedsiębiorstw oraz innowacje w przedsiębiorstwie.

Na podstawie nadesłanych referatów wydana została książka pod redakcją naukową prof. Leszka Kiełtyki pt. *Rozwój i doskonalenie funkcjonowania przedsiębiorstw*. Książkę wydało ogólnopolskie wydawnictwo DIFIN w Warszawie we wrześniu 2010 roku.

Obrady Konferencji otworzył prof. Leszek Kiełtyka. W imieniu władz Politechniki Częstochowskiej uczestników Konferencji powitała rektor PCz Maria Nowicka-Skowron. Z kolei dziekan Wydziału Zarządzania Arnold Pabian przedstawił krótką charakterystykę kierowanego przez siebie wydziału. Jeden z licznych honorowych gości - prof. Ryszard Borowiecki (wiceprzewodniczący Komitetu Nauk Organizacji i Zarządzania Polskiej Akademii Nauk) przekazał z okazji jubileuszu (w imieniu prof. Bogdana Nogalskiego, przewodniczącego Komitetu Nauk Organizacji i Zarządzania PAN) na ręce prezesa częstochowskiego Oddziału TNOiK list gratulacyjny. Zarówno rektor Politechniki Częstochowskiej, jak i prof. Ryszard Borowiecki oraz dziekan Wydziału Zarządzania życzyli aktualnemu prezesowi - prof. Leszkowi Kiełtyce - dalszych sukcesów i owocnych obrad podczas Konferencji.

Dyskusję plenarną zakończył wykład prof. Zbigniewa Dworzeckiego nt. *Nowoczesne instrumenty zarządzania w praktyce - rekomendacje na przyszłość*. Profesor w swoim wystąpieniu w sposób bardzo czytelny i syntetyczny zaprezentował miękkie i twarde narzędzia wspierające zarządzanie przedsiębiorstwem. Podkreślał ich rolę, a także wskazał na zmiany zachodzące w stopniu wykorzystania poszczególnych narzędzi zarządzania. Przedstawione zagadnienia stały się podstawą ożywionej dyskusji naukowej wśród uczestników Konferencji.

*Uroczysta Gala „As Biznesu i Przedsiębiorczości”
- przemawia prof. Leszek Kiełtyka*

Szeroki zakres problematyki związany z rozwojem i doskonaleniem funkcjonowania przedsiębiorstw oraz interdyscyplinarność uczestników Konferencji stały się podstawą wymiany myśli i dyskusji naukowych w trzech sesjach. Pierwszą sesję naukową poprowadził prof. Mirosław Kwieciński z Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie. Tematyka prezentowanych zagadnień obejmowała koncepcję procesowego i systemowego zarządzania bezpieczeństwem przedsiębiorstwa, badania literaturowe wybranych aspektów funkcjonowania małych i średnich przedsiębiorstw, dylematy projektowania wielopłaszczyznowej metody oceny procesów podejmowania decyzji kierowniczych oraz infrastrukturę negocjacyjną w biznesie elektronicznym.

Drugiego dnia Konferencji podczas sesji naukowych w trakcie wystąpień oraz dyskusji przedstawiono następujące zagadnienia: postrzeganie informacji i wiedzy w organizacjach gospodarczych, przegląd narzędzi i systemów wspierających zarządzanie wiedzą w przedsiębiorstwie, rynek kart płatniczych w Polsce w latach 2005-2009, rekrutacja i selekcja pracowników w przedsiębiorstwach przemysłu elektronicznego w województwie śląskim, systemy informatyczne wspierające działalność przedsiębiorstw dystrybucyjnych sektora energetycznego, model funkcjonalny platformy e-usług dedykowanej świadczeniom medycznym, wybrane aspekty monitoringu małych przedsiębiorstw oraz innowacyjność drugiego filara wytwarzania energii elektrycznej.

Wielowątkowość treści przedstawianych w ramach Konferencji oraz różnorodność zagadnień, wokół których koncentrowała się dyskusja, wskazują na znaczną liczbę istotnych problemów związanych z rozwojem i doskonaleniem funkcjonowania przedsiębiorstw. Przedstawione wyniki potwierdziły konieczność diagnozowania wskazanych zagadnień,

a w opinii uczestników powinny stać się podstawą dalszej wymiany poglądów.

W sesjach uczestniczyli pracownicy naukowcy wyższych uczelni, a wśród nich m.in.: prof. Jan Pyka, prof. Zbigniew Dworzecki, prof. Janusz Czekaj, prof. Kazimierz Piotrkowski, prof. Andrzej Pomykański, prof. Ewa Bojar, prof. Małgorzata Gableta, prof. Mirosław Kwieciński, prof. Bogusław Kaczmarek oraz prof. Krzysztof Sokalski. Patronat medialny nad Konferencją objęły: Życie Częstochowskie, telewizja Orion oraz radio RMF MAXX.

W trakcie Konferencji odbyło się również posiedzenie Głównej Rady Naukowej Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa.

W ramach jubileuszu Zarząd TNOiK O/Częstochowa zorganizował konkurs dla przedsiębiorców pod hasłem: „As Biznesu i Przedsiębiorczości”. Przeprowadzony konkurs miał na celu:

- wyłonienie, wyróżnienie i promocję najlepszych firm mających swoją siedzibę na terenie makroregionu częstochowskiego, których osiągnięcia mogą stanowić wzór do naśladowania;
- wspieranie rozwoju firm poprzez promowanie podmiotów działających zgodnie z prawem i normami rzetelnego postępowania w obrocie gospodarczym;
- kształtowanie pozytywnego, gospodarczego wizerunku makroregionu częstochowskiego;
- wyróżnianie i nagradzanie firm oraz ich szefów osiągających najlepsze wyniki ekonomiczne i wyróżniających się zaangażowaniem w rozwój gospodarczy kraju, a w szczególności swojego regionu i przestrzegających przy tym zasad etyki prowadzenia biznesu.

Do udziału w konkursie przystąpiły firmy, które mają siedzibę, są zarejestrowane, względnie prowadzą działalność gospodarczą na terenie makroregionu częstochowskiego. Patronat nad konkursem objął pełniący wówczas obowiązki prezydenta Częstochowy Piotr Kurpiós.

Szereg powyższych działań promocyjnych prowadzonych w okresie od marca do września 2010 roku zakończyła uroczysta Gala 50-lecia TNOiK O/Częstochowa. Została ona zorganizowana w 22 października 2010 r. w Klubie „Politechnik”. Gala odbyła się pod hasłem: „To twoja firma rozda je karty”. Na Gali wręczone zostały statuetki „As Biznesu i Przedsiębiorczości” oraz wyróżnienia dla najlepszych firm makroregionu częstochowskiego. Laureaci zostali uhonorowani specjalnie zaprojektowanymi statuetkami w czterech kategoriach:

- mikroprzedsiębiorstwo - statuetkę otrzymała firma *Artystyczny Salon Ślubny „Wanda”*;
- małe przedsiębiorstwo - statuetkę otrzymała firma działająca na rynku budowlanym od kilkudziesięciu lat - *KOMOBEX-VICTORIA Sp. z o.o.*;
- średnie przedsiębiorstwo - statuetkę otrzymała firma *Polimex-Mostostal*;
- duże przedsiębiorstwo - statuetkę przyznano hucie szkła *Stolze Częstochowa Sp. z o.o.*

Statuetki i wyróżnienia dla laureatów przyznała Kapituła Konkursu złożona z przedstawicieli biznesu, nauki, instytucji finansowych, przedstawicieli kultury i samorządu gospodarczego. Ocenie podlegały m.in.: wielkość sprzedaży, zatrudnienie, warunki pracy, średnie wynagrodzenie, postrzeganie produktów i/lub usług w regionie, nakłady inwestycyjne, działania na rzecz społeczności lokalnej. Szczegółowej anali-

zy dokonali powołani przez Kapitułę Konkursu niezależni eksperci.

Ponadto w konkursie zostały wyróżnione następujące firmy makroregionu częstochowskiego: EcoJura Sp. z o.o., Przychodnia Lekarska „Południe” Sp. z o.o., Asten Group, FUH TOP SECRET, SGP - Training & Consulting, BIGDUO Informacja Gospodarcza S.C. oraz Vistal S.A. W ramach obchodów 50-lecia TNOiK O/Częstochowa zostały wręczone srebrne odznaki TNOiK oraz listy uznaniowe dla zasłużonych członków częstochowskiego Oddziału. Srebrne odznaki TNOiK wręczył prezes Zarządu Głównego TNOiK prof. dr hab. Zbigniew Dworzecki. Listami uznaniowymi, które wręczał prezes TNOiK O/Częstochowa prof. Leszek Kiełtyka, zostali uhonorowani: Waław Korczak, Paweł Cholewa, Waław Mizerski, Henryk Wypych, Henryk Dyja, Jerzy Lech Czarnota, Monika Gierzyńska-Dolna, Stanisław Głód i Bolesław Koćwin.

Podczas uroczystej Gali referat nt. „*K. Adamiecki i S. Bieńkowski: prekursorzy naukowego zarządzania w Polsce*” wygłosił prof. Janusz Czekaj z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Uroczystą Galę uświetnił występ Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny. Patronat medialny nad konkursem „As Biznesu i Przedsiębiorczości” objęły Gazeta Wyborcza, telewizja Orion oraz radio RMF MAXX.

Jubileusz spotkał się z dużym zainteresowaniem podmiotów gospodarczych i instytucji makroregionu częstochowskiego oraz wielu środowisk naukowych reprezentowanych przez uczelnie wyższe. Dowodem tego są liczne listy gratulacyjne kierowane na ręce prezesa Zarządu Oddziału. Wypowiedzi ludzi biznesu na bankiecie kończącym jubileusz 50-lecia świadczą o potrzebie kontynuowania kolejnych edycji konkursu „As Biznesu i Przedsiębiorczości” makroregionu częstochowskiego.

dr inż. Rafał Niedbał
Wydział Zarządzania

KONFERENCJE NAUKOWE NA WYDZIALE ZARZĄDZANIA

W 2010 roku na Wydziale Zarządzania odbyło się ponad 15 konferencji i seminariów naukowych. Trzy z nich, zorganizowane przez dziekana wydziału Arnolda Pabiana w ostatnim kwartale ubiegłego roku, miały charakter międzynarodowy. Były to:

1. *Kreatywność i innowacje w zarządzaniu organizacjami* (28-29 października 2010 r.)
2. *Zintegrowana działalność promocyjna na rynkach krajowych i międzynarodowych* (29-30 listopada 2010 r.)
3. *Zarządzanie publiczne - uwarunkowania, kierunki, techniki* (9-10 grudnia 2010 r.)

Podstawowym celem pierwszej konferencji była wymiana poglądów i doświadczeń dotyczących problemów rozwoju kreatywności i innowacyjności na wszystkich szczeblach struktury państw oraz przedsiębiorstw. Innowacje, będące następstwem kreatywnego myślenia i działania, stanowią siłę napędową rozwoju cywilizacji. Organizacje, które są w stanie je tworzyć i prawnie chronić, zyskują przewagę konkurencyjną i stają się liderami na rynkach krajowych oraz międzynarodowych. Szczególne ważne są innowacje przełomowe. Podstawą ich powstawania jest intensywny rozwój innowacyjności produktowej oraz procesowej, który wymaga tworzenia warunków wyzwalających kreatywność we wszystkich sferach gospodarki.

Druga konferencja poświęcona była zintegrowanej działalności promocyjnej, która jest wciąż słabo rozpoznany obszarem nauki i praktyki. Zintegrowana promocja wpisuje się w nowoczesne trendy marketingowego zarządzania organizacjami. Dzięki integracji kampanie promocyjne stają się spójne pod względem środków, form i treści oraz zsynchronizowane w czasie i w przestrzeni. Ułatwia to oraz przyspiesza percepcję komunikatów przez docelowe audytoria. W ten sposób wzrasta skuteczność oraz efektywność promocji realizowanej za pośrednictwem wszystkich jej środków i form.

Trzecia konferencja umożliwiła prezentację najnowszych dokonań dotyczących zarządzania publicznego. Sektor publiczny odpowiedzialny jest za tworzenie zasad funkcyjono-

wania społeczeństw oraz świadczenie usług. Działalność ta powinna odpowiadać najwyższym standardom oraz oczekiwaniom społecznym. Przykładowo, funkcjonowanie organizacji rządowych i samorządowych nie tylko zaspokaja określone potrzeby obywateli, lecz również kreuje wizerunek państwa i jego administracji. Podstawowym warunkiem skutecznego i efektywnego działania jest nowoczesne zarządzanie. W jego sferze wypracowano dziesiątki różnorodnych metod i narzędzi służących planowaniu, organizowaniu, przywództwu oraz kontroli, które stosowane są głównie w sferze podmiotów gospodarczych. Czy i w jakim stopniu są one użyteczne w sektorze publicznym? Jak można je przystosować do wymogów tego sektora? Czego oczekuje ten sektor od teoretyków i praktyków zarządzania? Jakie nowe metody zarządzania organizacjami publicznymi wypracowano w Polsce i na świecie? To tylko niektóre problemy stanowiące przedmiot konferencyjnej dyskusji.

Potrzeba poszukiwania racjonalnych rozwiązań w obszarach tematycznych wszystkich trzech konferencji wyniknęła z mankamentów polskiej innowacyjności, działalności promocyjnej i zarządzania publicznego. Według danych statystycznych, Polskę cechuje niski wskaźnik innowacyjności, a większość tego typu rozwiązań zapożyczana jest lub zakupowana za granicą. Udział eksportu produktów wysokiej technologii z Polski lokalizuje się znacznie poniżej średniej Unii Europejskiej. Brakuje innowacji przełomowych, które przysparzają narodom i przedsiębiorstwom najwięcej ekonomicznych korzyści. Wciąż zbyt niska jest liczba polskich patentów rejestrowanych w polskim oraz europejskim Urzędzie Patentowym.

Ułomności w sferze zintegrowanej promocji są widoczne zwłaszcza wśród małych i średnich przedsiębiorstw. Brak integracji rozpoczyna się w fazie przygotowania i realizacji kampanii promocyjnych. Jego główną przyczyną stanowi zaangażowanie w tego typu działalność różnych agencji lub zespołów, które nie współpracują ze sobą. Skutkuje to niespójnością przekazów i działań, z którymi styka się konsument.

Taki stan wynika często z braku wiedzy na temat zasad, metod i technik integracji oraz braku środków, aby się nią posługiwać.

Przejawem niewłaściwego zarządzania organizacjami publicznymi są między innymi: słaby rozwój wielu regionów kraju, braki w zakresie nowoczesnej infrastruktury, niska jakość funkcjonowania niektórych branż publicznych (np. służby zdrowia), nie zawsze właściwa obsługa obywateli w urzędach państwowych. Wielu kierowników organizacji publicznych nie posiada podstawowej wiedzy dotyczącej

współczesnego zarządzania i w wielu przypadkach nie jest zainteresowana jej uzupełnianiem.

Wskazane uwarunkowania potwierdzają konieczność prowadzenia dalszych badań i analiz oraz poszukiwania racjonalnych rozwiązań w zakresie polskiej innowacyjności, zintegrowanej promocji i zarządzania publicznego.

dr hab. Arnold Pabian prof. PCz
działek Wydziału Zarządzania

Seminarium

KRAJOWE RAMY KWALIFIKACJI. BUDOWA PROGRAMÓW STUDIÓW NA BAZIE EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Krajowe Ramy Kwalifikacji (KRK) są integralnym elementem przygotowywanej nowelizacji ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym, która została przyjęta przez Radę Ministrów 14 września 2010 r. Krajowe Ramy Kwalifikacji bazują na określonych i odniesionych do europejskich poziomach kwalifikacji pełnych w trzech obszarach: wiedza, umiejętności i „inne kompetencje”. Umożliwić mają bardziej skuteczne porównywanie efektów kształcenia, co z kolei daje podstawy do łatwiejszego uznawania kwalifikacji. Według opinii MNiSW, wdrożenie systemu KRK umożliwi wzrost autonomii uczelni wyższych oraz ich odpowiedzialności za przygotowywaną i oferowaną ofertę edukacyjną. KRK umożliwiają także lepszy przepływ i dostępność informacji dla poszczególnych grup interesariuszy uczelni wyższych. Kolejnymi pozytywnymi rezultatami wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji są: wzrost dostępności kształcenia, zachęcenie do jego kontynuacji oraz zwiększenie integracji stołecznej. Jednakże wprowadzenie KRK wymaga przede wszystkim zmian w sposobach projektowania programów studiów, a tym samym wzrost odpowiedzialności uczelni za skuteczność programów i ich jakość.

Przewidując, iż wprowadzenie ram kwalifikacyjnych stanowić może problem, MNiSW prowadzi w całym kraju cykl spotkań w uczelniach wyższych, których celem jest prezentacja KRK i zasad ich wprowadzania.

Trudnościom oraz konsekwencjom wprowadzania Krajowych Ram Kwalifikacji poświęcone zostało spotkanie, które odbyło się 2 grudnia 2010 r. w Auli Wydziału Zarządzania

pt. „Krajowe Ramy Kwalifikacji. Budowa programów studiów na bazie efektów kształcenia.” Celem seminarium było zapoznanie pracowników uczelni z systemem KRK oraz wskazanie sposobów projektowania programów studiów, bazując na efektach kształcenia.

Spotkanie rozpoczęły wystąpienia ekspertów z powołanego przez ministerstwo zespołu zajmującego się KRK. Profesor Andrzej Kraśniewski, sekretarz generalny KRASP, przedstawił ideę KRK i rolę w procesie polskiego szkolnictwa wyższego. Wystąpienie profesora Stanisław Chwirot dotyczyło z kolei sposobów projektowania programów studiów w oparciu o efekty kształcenia.

W warsztatowej części seminarium odbyły się trzy sesje prowadzone równoległe, a dotyczące budowy programów studiów dla nauk: technicznych, ścisłych i przyrodniczych. Każda sesja poświęcona została dwóm tematom: budowaniu curriculum (programu) na bazie efektów uczenia się zdefiniowanych dla obszaru studiów oraz tworzeniu sylabusów na bazie macierzy efektów uczenia się.

Seminarium w Politechnice Częstochowskiej zrealizowane zostało w ramach projektu „Krajowe Ramy Kwalifikacji w szkolnictwie wyższym jako narzędzie poprawy jakości kształcenia”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

dr Katarzyna Łazorko
Wydział Zarządzania

SZKOLENIA Z ZAKRESU WŁASNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ

W maju i czerwcu 2010 roku zostały zorganizowane przez Politechnikę Częstochowską cztery ciekawe, wartościowe i bezpłatne szkolenia prowadzone przez wysokiej klasy specjalistów z zakresu własności przemysłowej. Szkolenia sfinansowane zostały całkowicie ze środków firmy zewnętrznej. Politechnika otrzymała dodatkowo opłatę za wynajem auli AMF. Uczestnicy spotkania bardzo wysoko ocenili wartość merytoryczną szkoleń. Tematy szkoleń były następujące:

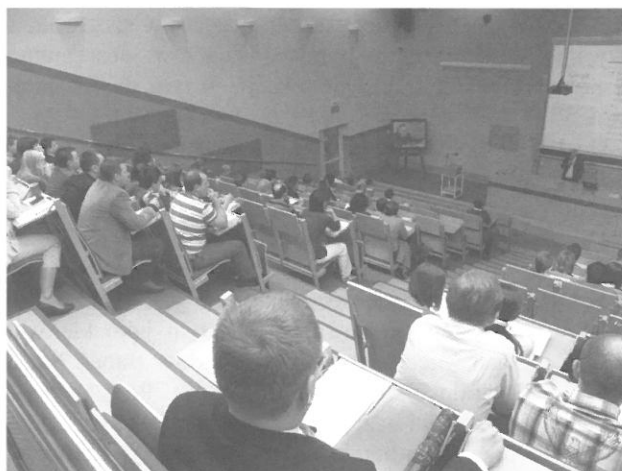
1. „Prawo Patentowe. Co jest wynalazkiem, a co nie?”. To seminarium firmy Investin we współpracy z Politechniką Częstochowską odbyło się 20 maja ub.r. Tematem przewodnim było Prawo patentowe. Co jest wynalazkiem, a co nie? Na spotkaniu swoje referaty wygłosili eksperci patentowi z Departamentu Badań Patentowych Urzędu Patentowego RP - Józef Halbersztadt i Ireneusz Słomka. Konferencja odbyła się w Częstochowie w Hotelu Grand, uczestniczyło w niej m.in. wielu pracowników naukowych ze środowiska akade-

mickiego zainteresowanych wyżej wymienioną tematykę. Po wygłoszonych prelekcjach odbyła się dyskusja, w której bardzo chętnie zabierali głos przybyli uczestnicy. Eksperti zachwycili wszystkich swoją wiedzą i doświadczeniem, odpowiadając na pytania i wyjaśniając zagadnienia z zakresu Prawa patentowego. Spotkanie zostało zrealizowane w ramach projektu „Metody ochrony własności intelektualnej. Działania popularyzatorskie”, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, poddziałanie 5.4.2 PO Innowacyjna Gospodarka.

2. „Od wynalazku do firmy technologicznej”. Drugie seminarium zorganizowane przez firmę Investin we współpracy z Politechniką Częstochowska odbyło się 24 maja ub.r. w Częstochowie. Temat przewodni brzmiał: „Od wynalazku do firmy technologicznej. Prawdziwa historia”. Wykładowcą podczas tej konferencji był dr Haim V. Levy, który jest adwokatem, menedżerem nauki, przedsiębiorcą i wynalazcą. Wygłosił on przemówienie, w którym na przykładzie własnego sukcesu biznesowego omówił, jak z innowacyjnego rozwiązania stworzyć firmę zaawansowanych technologii. Wystąpienie cieszyło się dużym zainteresowaniem, gdyż dr Haim V. Levy posiada ogromną wiedzę w danej dziedzinie, a także doświadczenie poparte latami pracy w Izraelu i Stanach Zjednoczonych. Spotkanie zostało zrealizowane w ramach projektu „Rozwój biznesu dzięki własności intelektualnej. Program promocyjno-informacyjny”, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, poddziałanie 5.4.2 PO Innowacyjna Gospodarka.

3. „Prawo autorskie i jego tajemnice”. 22 czerwca ub. r. odbyło się kolejne seminarium firmy Investin we współpracy z Politechniką Częstochowską. Pierwsze wystąpienie poświęcone było „Prawu autorskiemu i jego tajemnicom”. Prelegentem tego tematu był Piotr Wąglowski - były członek Rady Informatyzacji przy MSWiA, ekspert ds. własności intelektualnej akredytowany przez PARP. Podczas spotkania wyjaśnił główne pojęcia związane z prawem autorskim oraz

aspekty ochrony praw wyłącznych pod kątem przydatności dla środowiska akademickiego.

Seminarium „Prawo autorskie i jego tajemnice”, które odbyło się 22 czerwca 2010 r. w sali wykładowej AMF

4. Drugie wystąpienie w tym samym dniu poświęcone było „Wspólnotowym wzorom przemysłowym”. Na ten temat swój wykład wygłosiła Aleksandra Marcińska-Porzuc - rzecznik patentowy uprawniony do występowania przed Europejskim Urzędem Patentowym oraz Urzędem Harmonizacji Rynku Wewnętrznego. Spotkało się ono z bardzo dużym zainteresowaniem wśród nauczycieli akademickich i studentów, którzy aktywnie uczestniczyli w dyskusji na temat wyżej wymienionych tematów. Spotkanie zostało zrealizowane w ramach projektu „Metody ochrony własności intelektualnej. Działania popularyzatorskie”, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, poddziałanie 5.4.2 PO Innowacyjna Gospodarka.

mgr inż. Cezary Radecki
rzecznik patentowy PCz

PROFESURY

Postanowieniem z 7 października 2010 roku prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski nadał **drowi hab. inż. Włodzimierzowi Derdzie** tytuł profesora nauk technicznych. Uroczyste wręczenie aktu nadania odbyło się 22 listopada 2010 r. w Pałacu Prezydenckim w Warszawie.

Włodzimierz Derda urodził się 20.07.1948 r. w Myszkowie. Jest absolwentem Technikum Hutniczego w Częstochowie.

Studia magisterskie ukończył na Wydziale Metalurgicznym Politechniki Częstochowskiej w 1973 r. Stopień doktora nauk technicznych z dyscypliny metalurgia żelaza uzyskał w 1978 r. na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej Politechniki Częstochowskiej.

W ramach stypendium rządu Kanady ukończył w latach 1994-95 roczny kurs wraz z 3-tygodniową praktyką w Kanadzie z zakresu planowania i zarządzania w przedsiębiorstwach sektora hutniczego. Stopień doktora habilitowanego uzyskał w 2000 r., a w 2001 r. został mianowany na stanowisko profesora nadzwyczajnego Politechniki Częstochowskiej. W 1996 r. powołany został na stanowisko kierownika Zakładu Organizacji i Ekonomiki w Przemysle na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej PCz. Na bazie tego zakładu w późniejszym okresie utworzona została Katedra Zarządzania Produkcją i Logistyki. W latach 1999-2000 pełnił funkcję zastępcy kierownika, a w latach 2002-2005 kierownika Katedry Ekstrakcji i Recykulacji Metali.

Jego działalność naukowa dotyczy teoretycznych i technologicznych problemów wytapiania stali w łukowych piecach elektrycznych, ciągłego odlewania oraz procesów metalurgii pozapiecowej, w tym metalurgii plazmowej. Obszarem Jego szczególnego zainteresowania są procesy tzw. głębokiej rafinacji stopów żelaza (w tym stali specjalnego przeznacze-

nia) w warunkach hiperbarycznych, przy zastosowaniu wapnia i jego stopów w charakterze rafinatorów. W ostatnich kilku latach koncentruje się również nad badaniem procesów recyklingu odpadów przemysłu hutniczego, w szczególności odzysku pierwiastków z pyłów i szlamów. Jest autorem i współautorem około 150 publikacji, w tym dwóch monografii.

Od 1983 r. do chwili obecnej jest konsultantem naukowo-technicznym Huty CMC „Zawiercie” S.A. Był członkiem zespołu ds. opracowania „Indywidualnego Programu Restrukturyzacji Huty „Zawiercie” S.A do r. 2005”, zgodnie z wymogami Unii Europejskiej. Znaczącym osiągnięciem w Jego działalności naukowo-badawczej jest nieprzerwany udział w badaniach realizowanych (w tym jako kierownik prac) w ramach Międzyresortowych Planów Badań Podstawowych, Centralnych Programów Badań Podstawowych, Projektów Celowych i licznych badań zleconych przez przedsiębiorstwa przemysłu hutniczego. Wdrożenie wyników tych prac do praktyki przemysłowej przyczyniło się zarówno do modernizacji technologii stalowniczych, jak i do osiągnięcia przez przedsiębiorstwa znaczących efektów ekonomicznych.

Uroczyste wręczenie nominacji profesorskiej drowi hab. inż. Włodzimierzowi Derdzie przez prezydenta RP Bronisława Komorowskiego

Jest członkiem Rady Programowej czasopisma *Hutnik - Wiadomości Hutnicze*, Towarzystwa *Iron & Steel Technology*, Warendalle, Pensylwania, USA (od 2002 roku), Sekcji Teorii Procesów Metalurgicznych Komitetu Metalurgii PAN oraz Polskiej Platformy Technologicznej Stali. W okresie od marca 2002 do października 2003 r. na podstawie decyzji przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych powołany został do udziału w pracach Sekcji Metalurgii, Odlewnictwa i Przetwórstwa Metali (T08B) związanych z konkursami projektów badawczych. Za osiągnięcia w działalności dydaktycznej i badawczej w 2004 roku został odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Jest członkiem komitetu naukowego cyklicznej Międzynarodowej Konferencji „Ciągłe odlewanie stali” organizowanej przez AGH w Krakowie. Od 1972 r. jest członkiem, a od 1978 r. rzeczoznawcą Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Hutniczego. We wrześniu 2009 r. został powołany na stanowisko przewodniczącego Komisji ds. Przewodów Doktorskich dla kie-

runku *metalurgia* na Wydziale Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej.

Był członkiem Senatu Politechniki Częstochowskiej w kadencji 2002-2005, pełniąc jednocześnie funkcję przewodniczącego Senackiej Komisji ds. Mienia i Finansów. W 2010 został uhonorowany srebrnym Medalem „Zasłużonemu dla Uczelni”. Wypromował 3 doktorów oraz 78 inżynierów i magistrów inżynierów, ponadto jest autorem łącznie 15 recenzji prac doktorskich, habilitacyjnych oraz recenzji książek i monografii. Obecnie pełni funkcję zastępcy ds. nauki kierownika Katedry Ekstrakcji i Recykulacji Metali.

Postanowieniem z dnia 7 października 2010 roku Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski nadał **drowi hab. inż. Janowi Józefowi Jowsie** tytuł profesora nauk technicznych. Uroczyste wręczenie aktu nadania odbyło się 22 listopada 2010 r. w Pałacu Prezydenckim.

Jan Jowśa ukończył studia w 1973 r. na Wydziale Metalurgicznym Politechniki Częstochowskiej, uzyskując dyplom magistra inżyniera ze specjalnością *metalurgia surówki i stali*. W latach 1973-1976 był studentem stacjonarnych Studiów Doktoranckich na Wydziale Metalurgicznym. Od 1976 r. pracował w charakterze starszego asystenta w Instytucie Metalurgii Politechniki Częstochowskiej. W dniu 13 grudnia 1977 r. obronił na Wydziale Metalurgicznym tejże uczelni pracę doktorską pt. *Dobór i zastosowanie ogniwa galwanicznego do określenia aktywności MnO w ciekłym roztworze CaO-SiO₂-Al₂O₃-MnO*. Pracę habilitacyjną pt. *Kryteria równowagi w plazmowym reaktorze metalurgicznym PRM* obronił przed Radą Wydziału Metalurgii i Inżynierii Materiałowej Politechniki Częstochowskiej w dniu 9 czerwca 1998 roku. W 1999 r. został zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Ekstrakcji i Recykulacji Metali, na którym pracuje do chwili obecnej. Od 2008 r. pełni funkcję kierownika Studium Doktoranckiego na Wydziale Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej.

W ramach działalności naukowej prof. Jan Jowśa specjalizuje się w termodynamice chemicznej w zastosowaniu do metalurgii i inżynierii materiałowej oraz modelowaniu procesów wysokotemperaturowych. Kolejnymi obszarami jego zainteresowań naukowych są zagadnienia inżynierii procesów stalowniczych, a także zastosowań informatyki w technologii ze szczególnym uwzględnieniem procesów hutniczych. Z tego zakresu jest autorem i współautorem: 2 monografii, 2 podręczników, 82 artykułów w czasopismach zagranicznych i krajowych, 70 artykułów w materiałach konferencji międzynarodowych, 29 w materiałach konferencji krajowych oraz 23 prac niepublikowanych. Brał udział w ponad 40 pracach naukowo-badawczych, w tym w 9 grantach KBN. Wyniki części tych prac znalazły zastosowanie w praktyce przemysłowej. Jest twórcą systemu komputerowego „TERMO”, który wraz z termodynamiczną bazą danych znajduje zastosowanie w badaniach naukowych oraz jest wykorzystywany przez studentów w procesie dydaktycznym. Od 2002 r. jest opiekunem Koła Naukowego „Infomet” na Wydziale Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej. Był

promotorem 2 i recenzentem 8 prac doktorskich. Wypromował 40 magistrów inżynierów oraz 12 inżynierów metalurgów.

Uroczyste wręczenie nominacji profesorskiej drowi hab. inż. Janowi Józefowi Jowsie przez prezydenta RP Bronisława Komorowskiego

Jest członkiem Komisji Metalurgii PAN oraz członkiem i rzeczoznawcą Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Hutniczego w Polsce (SITPH). Za osiągnięcia zawodowe został odznaczony w 2004 r. Złotym Krzyżem Zasługi, a w 2010 r. otrzymał Medal Edukacji Narodowej, ponadto został w uznaniu zasług na rzecz Politechniki Częstochowskiej uhonorowany w 2010 r. srebrnym Medalem „Zasłużonemu dla Uczelni”.

Po ukończeniu studiów pracował jako nauczyciel fizyki, a następnie jako asystent i starszy asystent w Instytucie Fizyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach. W Instytucie Fizyki Politechniki Częstochowskiej pracuje od 1975 r. Pracę doktorską obronił w 1978 r. w Instytucie Fizyki i Chemii Metali Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Stopień doktora habilitowanego nauk fizycznych w zakresie fizyki, fizyki ciała stałego, fizyki magnetyków uzyskał 2 grudnia 1998 r. (Uniwersytet Łódzki).

Uroczyste wręczenie nominacji profesorskiej drowi hab. Józefowi Zbroszczykowi przez prezydenta RP Bronisława Komorowskiego

Główną tematyką jego zainteresowań naukowych jest fizyka magnetyków. Współpracuje z ośrodkami naukowymi: Kyushu University, Nagasaki University i Ryukyus University w Japonii, Research Institute for Solid State Physics w Budapeszcie (Węgry) i Departamento de Física, Universidad Publica de Navarra w Paponie (Hiszpania). Opublikował 207 prac, z tego 68 w czasopismach z tzw. „listy filadelfijskiej”. Od 2000 r. jest zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego Politechniki Częstochowskiej. Za działalność naukową w latach 1991-2009 był 15-krotnie nagradzany przez rektora Politechniki Częstochowskiej. Był promotorem 4 i recenzentem 3 prac doktorskich. Za działalność naukowo-dydaktyczną prof. dr hab. Józef Zbroszczyk otrzymał Złoty Krzyż Zasługi (1987 r.), Medal Komisji Edukacji Narodowej (2004 r.) i srebrny Medal „Zasłużonemu dla Uczelni” (2010 r.). Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Fizycznego i Towarzystwa Zastosowań Elektromagnetyzmu.

Postanowieniem z 7 października 2010 r. prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski nadał **drowi hab. Józefowi Stanisławowi Zbroszczykowi** tytuł profesora nauk technicznych. Uroczyste wręczenie aktu nadania odbyło się 23 listopada 2010 r. w Pałacu Prezydenckim.

Józef Zbroszczyk jest absolwentem Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu. Studia te ukończył w 1966 r., uzyskując dyplom magistra fizyki.

HABILITACJE

28 września 2010 r. na wydziale Nauk Przyrodniczych i Humanistycznych Uniwersytetu Preszowskiego w Preszowie (Słowacja) odbył się wykład habilitacyjny **dra Piotra Pachury** pt. Klastry i sieci w Unii Europejskiej. Z uwagi na znaczący dotychczasowy dorobek habilitanta praca habilitacyjna była zbiorem publikacji opatrzonych komentarzem i nosiła tytuł Systemowy

kontekst rozwoju regionalnego, nie stanowiła zatem odrębnego opracowania w formie monografii.

W dniu 7 grudnia 2010 roku Rada Wydziału Nauk Przyrodniczych i Humanistycznych zdecydowała o nadaniu stopnia naukowego docenta (równoznacznego ze stopniem dra habilitowanego) w dziedzinie geografii drowi Piotrowi Pachurze.

Piotr Pachura prowadzi badania nad problematyką rozwoju regionalnego, szczególnie w zakresie zarządzania polityką innowacyjną terytorialnych układów przestrzennych. Jest autorem lub współautorem ponad 75 prac publikowanych w kraju i za granicą. Prowadził wiele projektów badawczych,

w tym: Transgraniczne Sieci Innowacyjne w Procesie Zarządzania Rozwojem Regionalnym na przykładzie Województwa Śląskiego, Śląsko-Morawskiego Kraju (Czechy) oraz Kraju Żylińskiego (Słowacja), realizowany w ramach konkursu dotacji organizowanego przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna (2009 r.); Zarządzanie w Gospodarce Sieciowej – Tworzenie i Przekształcenia Struktury Sieci Współpracy w Terytorialnych Układach Przestrzennych - grant Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (2008-2009).

Piotr Pachura jest członkiem rad naukowych wielu czasopism krajowych i zagranicznych, w tym: Polish Journal of Management Studies, InTech - Open Access Publisher, The Supply Chain Management Journal oraz rad naukowych konferencji międzynarodowych, w tym: 6th European Conference on Innovation and Entrepreneurship (ECIE 2011), Aberdeen, Szkocja. Aktualnie pracuje nad redakcją trzech tomów poświęconych zjawisku globalizacji dla wydawnictwa InTech: Globalization - conceptualization of the phenomena, Globalization - vision and civilization oraz Globalization - economy and technology the systemic contexts.

Jest członkiem Komisji Ekspertów Śląskiej Rady Innowacji przy Urzędzie Marszałkowskim w Katowicach.

20 października 2010 r. na Wydziale Inżynierii i Ochrony Środowiska Politechniki Częstochowskiej odbyło się kolokwium habilitacyjne **dr inż. Ewy Neczaj**. Temat rozprawy: „Ultradźwiękowe wspomaganie biologicznego oczyszczania odcieków wysypiskowych”. Uchwałą Rady Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska uzyskała stopień doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska.

Ewa Neczaj ukończyła studia na Wydziale Podstawowych Problemów Techniki Politechniki Wrocławskiej w 1994 r., uzyskując tytuł magistra inżyniera biotechnologii. Od 1995 r. pracuje w Instytucie Inżynierii Środowiska PCz. Początkowo jej zainteresowania naukowe dotyczyły aplikacji niskociśnieniowych technik membranowych w gospodarce osadowej. W 2002 r. obroniła pracę doktorską na temat: „Badania nad zastosowaniem procesu ultrafiltracji do zagęszczania osadów ściekowych”, której promotorem była prof. Jolanta Bohdziewicz.

Jej zainteresowania naukowe dotyczą biotechnologii środowiskowej, w tym intensyfikacji biologicznych metod oczyszczania ścieków przemysłowych oraz fermentacji osadów ściekowych. Efektem jej pracy naukowej jest kilkadziesiąt publikacji, których jest autorem i współautorem. Prace te zostały opublikowane w renomowanych czasopismach zagranicznych i krajowych. Brała również czynny udział w wielu konferencjach zagranicznych m.in. w Chinach, Egipcie, Izraelu, Francji, Grecji, Holandii, Czechach i Meksyku.

W kręgu zainteresowań naukowych Ewy Neczaj znalazły się również zagadnienia związane z możliwością zastosowania metod molekularnych w inżynierii środowiska. W 2006 roku otrzymała stypendium Organizacji Współpracy

Gospodarczej i Rozwoju (OECD) w ramach programu: *Co-operative Research Programme: Biological Resource Management for Sustainable Agricultural Systems*, na odbycie stażu naukowego w Department of Environmental Health Sciences, Division of Environmental Health Engineering, Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health, Baltimore (Maryland, USA) pod opieką prof. Tadeusza Graczyka. Zaplanowane badania dotyczyły zastosowania metod molekularnych (metoda FISH, ang. *fluorescence in situ hybridization*) do identyfikacji zanieczyszczeń pochodzenia antropogenicznego w osadach ściekowych i odciekach wysypiskowych. Jednym z istotnych etapów projektu było określenie wpływu nadźwężkowania na zawartość enteropato-genów w odciekach wysypiskowych.

W 2006 roku koordynowała realizację przez Instytut Inżynierii Środowiska PCz projektu *Wyposażenia Centralnego Laboratorium Środowiskowego* w ramach CENTRUM ZAWANSOWANYCH TECHNOLOGII (CZT) „ENERGIA - ŚRODOWISKO - ZDROWIE”. W ramach tego projektu Instytut Inżynierii Środowiska PCz zakupił 21 specjalistycznych urządzeń, w tym m.in. chromatografy, bioreaktory oraz automatyczny system do PCR. Z ramienia CZT uczestniczyła również w realizacji programu Sieć Efektywnej Komercjalizacji Technologii (SEKT).

Od 2005 r. pełni funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Inżynierii Środowiska, a od kilku miesięcy jest również kierownikiem Zakładu Biologii i Biotechnologii.

17 listopada 2010 r. na podstawie oceny ogólnego dorobku naukowego i przedstawionej rozprawy habilitacyjnej pt. „Inwestowanie w źródła wytwarzania energii elektrycznej w warunkach rynkowych” **dr inż. Janusz Sowiński** uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie elektrotechnika, nadany uchwałą Rady Wydziału Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Lubelskiej.

W latach 1974-1979 Janusz Sowiński studiował na Wydziale Elektrycznym Politechniki Częstochowskiej na kierunku elektrotechnika, specjalność elektroenergetyka. 1.08.1978 r. rozpoczął pracę w zespole pod kierunkiem prof. dr hab. inż. Ireny Dobrzańskiej i pracuje nieprzerwanie do chwili obecnej na Wydziale Elektrycznym Politechniki Częstochowskiej jako nauczyciel akademicki. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał 27 czerwca 1989 r. po obronie na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej przedłożonej rozprawy doktorskiej na temat „Model predykcji wektora zapotrzebowania na energię bezpośrednią w systemie krajowym”. Promotorem pracy była Profesor Irena Dobrzańska. W latach 1990-1991 uczestniczył w zajęciach Polsko-Amerykańskiej Szkoły w zakresie polityki i efektywności energetycznej, organizowanej przez the National Academy of Sciences of the United States of America i Polską Akademię Nauk.

Janusz Sowiński odbył liczne staże naukowe, m.in. w University of Wisconsin, Madison, USA (Stypendium IREX, 1990, 4 mies. i Stypendium Kościuszkowskie, 1992-93, 10 mies.), w Stanford University, USA (miesięczne staże naukowe w 1997, 1998, 2000) i w Technická Univerzita

v Kościach, Słowacja (dwutygodniowe staże naukowe w latach 1996 i 2005-2009).

W pracy badawczej, realizując granty finansowane przez KBN i MNiSW, projekty rządowe, programy resortowe oraz projekty badawcze zamawiane, Janusz Sowiński zajmuje się problematyką prognozowania w elektroenergetyce w zakresie metod średnio- i długoterminowej predykcji zapotrzebowania na energię elektryczną oraz budową modeli bilansów energetycznych. W badaniach dominuje problematyka modelowania energetyczno-środowiskowego, prowadząca do ekologicznej optymalizacji strategii rozwojowych systemu elektroenergetycznego. Kolejnym wątkiem badań są programy racjonalizacji zużycia energii elektrycznej, w tym programy zarządzania zapotrzebowaniem po stronie odbiorców energii elektrycznej. Ważnym obszarem zainteresowań naukowych są obliczenia zwarciove i ochrona przeciwporażeniowa w instalacjach elektroenergetycznych. W ostatnich latach jako wynik współpracy w ramach programu rządowego ze Stanford University Janusz Sowiński, jako kierownik programu, podejmuje badania związane z inwestowaniem w elektroenergetyce w warunkach niepewności i ryzyka. Ich rezultatem jest monografia habilitacyjna.

Janusz Sowiński w latach 1996-2005 był kierownikiem Zakładu Urządzeń Elektrycznych i Gospodarki Elektroenergetycznej, w latach 2002-2005 pełnił funkcję prodziekana ds. studiów niestacjonarnych na Wydziale Elektrycznym, od 2008 r. jest zastępcą dyrektora Instytutu Elektroenergetyki na Wydziale Elektrycznym Politechniki Częstochowskiej. Będąc obecnie przewodniczącym komitetu organizacyjnego i członkiem rady programowej, współorganizuje cykliczną, w 2010 r. już 10, Międzynarodową Konferencję Naukową „Prognozowanie w Elektroenergetyce”. Od 1998 r. jest działowym koordynatorem Programu LLP-Erasmus.

Janusz Sowiński jest autorem 1 monografii, współautorem 3 monografii, współautorem 1 skryptu oraz autorem 90 publikacji. Został odznaczony m.in. Srebrnym Krzyżem Zasługi (2004), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2006), Medalem „Zasłużonemu dla Uczelni” (2000) oraz wyróżniony licznymi Nagrodami Rektora Politechniki Częstochowskiej.

9 grudnia 2010 r. na Wydziale Inżynierii Mechanicznej i Informatyki Politechniki Częstochowskiej odbyło się kolokwium habilitacyjne **dra inż. Piotra Laskiego**. Rozprawa habilitacyjna nosiła tytuł: „Modelowanie tarcia w procesach objętościowej obróbki plastycznej”. Uchwałą Rady Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki uzyskał tytuł doktora habilitowanego

nauk technicznych w dyscyplinie budowa i eksploatacja maszyn.

Studia na kierunku mechanika ukończył w 1993 roku na Wydziale Budowy Maszyn Politechniki Częstochowskiej, uzyskując dyplom magistra inżyniera mechanika o specjalności *obrabiarki i urządzenia technologiczne*.

Od 1 października 1993 r. został zatrudniony na stanowisku asystenta w Instytucie Obróbki Plastycznej Metali i Tworzyw Sztucznych Politechniki Częstochowskiej w Zakładzie

Obróbki Plastycznej. W 1999 roku obronił pracę doktorską pt. „Analiza naprężeń i odkształceń mechanicznych w matrycach do kucia swobodnego”. Promotorem pracy była prof. dr hab. inż. Monika Gierzyńska-Dolna. W 1999 r. po obronie doktoratu został zatrudniony na stanowisku adiunkta w Instytucie Obróbki Plastycznej Inżynierii, Jakości i Bioinżynierii. Jego zainteresowania naukowe skupiają się głównie na zagadnieniach związanych z analizą numeryczną procesów obróbki plastycznej, tribologii i inżynierii biomedycznej. Opublikował dotychczas samodzielnie lub jako współautor 92 prace naukowe w czasopismach zagranicznych i krajowych oraz materiałach konferencji krajowych i międzynarodowych, w których brał udział, prezentując wyniki prac wykonanych w ramach projektów badawczych finansowanych przez KBN i Komisję Europejską, a także w ramach badań statutowych i własnych. Za opublikowane prace badawcze był kilkakrotnie wyróżniany nagrodami: Rektora Politechniki Częstochowskiej oraz Fellowship Award at the Second M.I.T. Conference on Computational Fluid and Solid Mechanics.

Najważniejsze kierunki działalności naukowo-badawczej w dotychczasowej pracy naukowej to analiza procesów obróbki plastycznej, zjawiska tribologiczne występujące w procesach wytwarzania, a szczególnie w procesach obróbki plastycznej, inżynieria biomedyczna w kontekście zagadnień tarcia i zużycia implantów oraz symulacje numeryczne procesów fizycznych z użyciem metody elementów skończonych.

Jego dotychczasowy dorobek naukowy składa się z 92 publikacji zamieszczonych w czasopismach krajowych, zagranicznych i materiałach konferencyjnych. Wśród 78 prac naukowych opublikowanych po uzyskaniu stopnia doktora nauk technicznych 6 pozycji jest wyróżnionych w Journal Citation Reports (JCR). Brał udział i wygłaszał referaty na 9 konferencjach międzynarodowych, 16 konferencjach krajowych o statusie międzynarodowy oraz 25 krajowych konferencjach naukowych. Współorganizował 3 konferencje krajowe. W jego dorobku naukowym jest realizacja 1 projektu badawczego promotorskiego, udział w 2 projektach badawczych, 2 projektach celowych, 4 projektach zamawianych, 1 projekcie rozwojowym, 1 projekcie wieloletnim finansowanych przez KBN oraz 2 projektach współfinansowanych przez Komisję Europejską.

Za działalność naukowo-badawczą i organizacyjną był odznaczany dwoma I^o, trzema II°, czterema III° Nagrodami Rektora Politechniki Częstochowskiej.

Wspiera swoją działalnością i aktywnością takie organizacje i stowarzyszenia naukowe, jak: Związek Kuźni Polskich, Polskie Towarzystwo Tribologiczne, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich w Częstochowie, Polskie Towarzystwo Biomechaniki, Polskie Towarzystwo Zarządzania Produkcją, Stowarzyszenie Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów.

W ramach działalności dydaktycznej prowadził i prowadzi zajęcia dydaktyczne związane z modelowaniem numerycznym za pomocą MES. Był promotorem kilkudziesięciu prac magisterskich i inżynierskich. Był opiekunem Koła Naukowego „Komputerowe wspomaganie procesów obróbki plastycznej”, które w ramach działalności organizowało seminaria naukowo-dydaktyczne, rozwiązywało problemy zastosowania technik komputerowych w procesach obróbki plastycznej.

DOKTORATY

23 września 2010 roku Rada Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki nadała mgrowi inż. **Andrzejowi Grosserowi** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie informatyka. Temat rozprawy: „Zastosowanie metaprogramowania do tworzenia oprogramowania numerycznego”. Promotorem pracy był dr hab. inż. Norbert Szczygiol prof. PCz.

23 listopada 2010 roku Rada Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej nadała mgr **Agnieszce Wróblewskiej** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Należności handlowe w zarządzaniu płynnością finansową małych i średnich przedsiębiorstw województwa śląskiego”. Promotorem pracy była dr hab. Helena Kościelniak prof. PCz.

23 września 2010 roku Rada Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki nadała mgrowi inż. **Juliuszowi Mikodzie** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie informatyka. Temat rozprawy: „Metoda generowania siatki elementów czworosściennych przy zmianie kształtu obszaru”. Promotorem pracy był dr hab. inż. Norbert Szczygiol prof. PCz.

6 grudnia 2010 roku Rada Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska nadała mgr **Aleksandrze Ściubiło** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska. Temat rozprawy: „Adsorpcja tlenków azotu na materiałach mezoporowatych otrzymanych z popiołów lotnych”. Promotorem pracy był prof. dr hab. inż. Wojciech Nowak.

27 września 2010 roku Rada Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki nadała mgrowi inż. **Danielowi Lamchowi** tytuł doktora nauk technicznych w dyscyplinie informatyka. Temat rozprawy: „Specyfikacja, analiza i testowanie systemów gridowych z wykorzystaniem abstrakcyjnych maszyn stanowych.” Promotorem pracy był prof. dr hab. inż. Roman Wyrzykowski.

14 grudnia 2010 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr inż. **Izabeli Niziałek** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu. Temat rozprawy „Kształtowanie wizerunku przedsiębiorstw jako czynnik utrzymania pozycji konkurencyjnej na rynku”. Promotorem pracy była prof. dr hab. Lidia Sobolak.

19 października 2010 roku Rada Wydziału Zarządzania nadała mgr **Katarzynie Chudy** stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu. Temat rozprawy: „Aspekty strategii zarządzania w przewadze konkurencyjnej przedsiębiorstw”. Promotorem pracy była dr hab. Lidia Sobolak prof. PCz.

20 grudnia 2010 roku Rada Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska nadała mgr inż. **Elżbiecie Pacynie** stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria środowiska. Temat rozprawy „Globalna emisja rtęci do atmosfery z pierwotnych źródeł antropogenicznych”. Promotorem pracy był prof. dr hab. inż. Wojciech Nowak.

WIZYTA W SZWECJI

W dniach 6-12 września 2010 roku dr Anita Ciekot i dr Maria Lupa z Instytutu Matematyki oraz dr inż. Jan Świerczek z Instytutu Fizyki Politechniki Częstochowskiej w ramach wyjazdu studyjnego projektu „Plan Rozwoju Politech-

niki Częstochowskiej” odwiedzili KTH - Uniwersytet Techniczny w Sztokholmie w Szwecji. Celem tej wizyty było zapoznanie się z programami nauczania matematyki i fizyki, metodami nauczania, systemem punktów kredytowych, wy-

posażeniem sal wykładowych, wymiana doświadczeń z wykładowcami matematyki i fizyki.

KTH jest największym i najstarszym uniwersytetem technicznym w Szwecji, studiuje na nim około 18 000 studentów, w tym około 3500 obcokrajowców. W rankingach znajduje się wśród przodujących Uczelni technicznych w Szwecji i w Europie.

Studia na KTH są prowadzone w tzw. systemie bolońskim (podobnie jak na naszej Uczelni) i podzielone są na trzy stopnie:

- pierwszy stopień - odpowiada naszym studiom licencjackim lub inżynierskim. Po ukończeniu student otrzymuje stopień Bachelor of Science in Engineering lub Bachelor of Science (odpowiednik naszego licencjata)
- drugi stopień - odpowiada naszym studiom uzupełniającym magisterskim, nauka trwa rok lub dwa lata, trzeba mieć zakończone studia pierwszego stopnia, zajęcia są prowadzone głównie w języku angielskim
- trzeci stopień - odpowiada naszym studiom doktoranckim, nauka trwa cztery lata, można ją rozpocząć po zakończeniu studiów drugiego stopnia.

Wizyta ograniczyła się do Instytutów Matematyki i Fizyki znajdujących się na Wydziale Nauk Inżynierskich („School of Engineerings Sciences”) i prężnie działającego Ośrodka Analizy Numerycznej (Department of Numerical Analysis and Computing Science „NADA”), które prowadzą kursy matematyki i fizyki dla wszystkich studentów KTH studiów pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia.

Spotkanie z dziekan Wydziału Informatyki i Komunikacji I. Melinder (pierwsza z prawej) i drem L. Edsbergiem dyrektorem ośrodka NADA (pierwszy z lewej)

W dniu 7 września ub.r. odbyło się spotkanie z **dr Ingrid Melinder** dziekan Wydziału „Computer Science and Communication”, która zapoznała nas z historią, podziałem administracyjnym, strukturą roku akademickiego, warunkami pracy i studiów.

KTH Royal University of Technology posiada 11 wydziałów, tzw. School of KTH. Są to:

- Architecture and the Built Environment (ABE)
- Biotechnology (BIO)
- KTH Business Liaison (BLI)
- Chemical Science and Engineering (CHE)
- Computer Science and Communication (CSC)
- Electrical Engineering (EES)
- Information and Communication Technology (ICI)
- Industrial Engineering and Management (ITM)
- Engineerings Sciences (SCI)

- Technology and Health (STH)
- Scientific Information and Learning (VIL)

Po południu wzięliśmy udział w spotkaniu z **drem Michaelem Hanke**, który w Grupie Analizy Numerycznej odpowiada za studia II stopnia i Program ERASMUS MUNDUS (program wspomagający studentów studiów magisterskich i doktoranckich).

Następnego dnia **dr Lenart Edsberg**, dyrektor Grupy Analizy Numerycznej, przedstawił nam programy z przedmiotów prowadzonych przez pracowników NA-Group, oprowadził po budynkach wydziału i kampusie studenckim KTH.

Po południu uczestniczyliśmy w wykładzie z metod numerycznych prowadzonym przez dra Lenarta Edsberga dla studentów I semestru. Wykład dotyczył metody Eulera rozwiązywania równań różniczkowych zwyczajnych i prowadzony był w języku angielskim.

W dniu 9 września odbyło się spotkanie z pracownikami Instytutu Fizyki **prof. K. Carlssonem** i **drem G. Mannerbergiem**, którzy zapoznali nas z programami nauczania fizyki dla studentów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz doktorantów.

Kolejne spotkanie odbyło się w **Instytucie Fizyki Teoretycznej** z **prof. Olle Edholmem**, który przedstawił programy nauczania fizyki na studiach magisterskich i doktoranckich.

W dniu 10 września wysłuchaliśmy wykładu z fizyki dla studentów I semestru prowadzonego przez dra G. Mannerberga. Po południu odbyło się spotkanie z pracownikami Instytutu Matematyki. Poznaliśmy programy nauczania przedmiotów matematycznych na wszystkich kierunkach studiów w KTH, system punktów kredytowych, metody egzaminowania studentów, a także tematykę prac badawczych prowadzonych przez pracowników Instytutu.

KTH wykorzystuje system punktów kredytowych, każdy przedmiot ma określoną liczbę punktów. Rok akademicki trwa 40 tygodni (1600 godzin) i student powinien zdobyć 60 punktów kredytowych. Skala ocen waha się od A (doskonale) do F/FX (niezdany): A = doskonale; B = bardzo dobrze; C = dobrze; D = wystarczająco; E = zdane; F i FX to oceny, przy których się nie zdaje.

Wykład z fizyki prowadzony przez dra G. Mannerberga

Na każdym spotkaniu przekazywaliśmy pracownikom KTH okolicznościowe wydawnictwa o Politechnice Częstochowskiej oraz publikacje naukowe i monografie pracowników Instytutu Matematyki i Instytutu Fizyki Politechniki Częstochowskiej.

dr Anita Ciekot, dr Maria Lupa (WIMiI)
dr inż. Jan Świerczek (WIPMiFS)

POŻEGNANIA

KSIĄDZ ARCYBISKUP PROF. DR HAB. JÓZEF ŻYCIŃSKI (1948-2011)

Trudno uwierzyć, że ostatnia wizyta Księdza Arcybiskupa prof. dra hab. Józefa Życińskiego na Politechnice Częstochowskiej, jaka miała miejsce 23 listopada 2010 r., była faktycznie Jego ostatnią. Ksiądz Arcybiskup nie będzie już prelegentem na Seminariach Interdyscyplinarnych, których był twórcą. Po śmierci Księdza Arcybiskupa pojawiło się wiele informacji na temat Jego życia i dokonań, dlatego nie będę tutaj ich powielał. Skupię się jedynie na wspomnieniach związanych z Księdzem Arcybiskupem i Jego udziale w Seminariach Interdyscyplinarnych. Ksiądz Arcybiskup Józef Życiński był inicjatorem tych Seminarium. Pierwsze wykłady miały miejsce w kościele NMP oraz w piwnicach Kurii, które udostępnił ks. dr Ireneusz Skubiś, ówczesny duszpasterz akademicki. Później, gdy duszpasterzem akademickim był ks. dr hab. Marian Duda, Duszpasterstwo Akademickie, a wraz z nim comiesięczne wykłady ks. prof. Józefa Życińskiego, zostały przeniesione do kościoła św. Wojciecha. Po wyborze ks. prof. Józefa Życińskiego na Biskupa Ordynariusza Tarnowskiego opiekę nad Seminarium Interdyscyplinarnym przejął ks. dr Włodzimierz Skoczny (aktualnie rektor Seminarium Sosnowieckiego z siedzibą w Krakowie), który przez rok prowadził wykłady o tematyce filozoficznej. Następnie patronat nad Seminarium objął Katolicki Związek Akademicki „Emaus” oraz Duszpasterstwo Akademickie w Częstochowie z jej kolejnym duszpasterzem ks. Zdzisławem Zgrzebnym.

Duże zmiany w organizacji Seminarium Interdyscyplinarnego przyniósł rok 1993, kiedy to za zgodą ówczesnego Rektora Politechniki Częstochowskiej prof. dra hab. inż. Janusza Braszczyńskiego spotkania zaczęły odbywać się w murach Politechniki, w Auditorium Fizyki im. Prof. Szczepana-Szczeniowskiego na obecnym Wydziale Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej, a ich współorganizatorem stał się Instytut Fizyki. Opiekę naukową nad Seminarium objął wtedy, na prośbę organizatorów, ks. biskup prof. dr hab. Antoni Długosz.

Cel tych Seminarium pokrywał się z zainteresowaniami naukowymi Księdza Arcybiskupa Józefa Życińskiego, to znaczy poszukiwanie i przedstawianie wzajemnych powiązań pomiędzy różnymi dziedzinami ludzkiego poznania: naukami przyrodniczymi, filozofią, teologią i sztuką. Po wyjeździe z Częstochowy Ksiądz Arcybiskup bardzo żywo interesował się sprawami Seminarium, dopytywał o tematykę prowadzonych wykładów, podpowiadał kolejnych prelegentów. Krótko mówiąc - czuł się odpowiedzialny za powołane przez siebie „dziecko”, a myślę też, że był dumny także z tego, że przez tyle lat Seminarium istnieje. Sam chętnie przyjeżdżał z wykładami na Seminarium Interdyscyplinarne. Od 1993 roku, kiedy Seminarium zaczęło działać w murach Politechniki Częstochowskiej, był 11 razy. Nigdy nie obawiał się podejmowania trudnych tematów. Był otwarty na dialog i dyskusję. Lubił wcześniej przychodzić do sali wykładowej, aby swobodnie porozmawiać ze słuchaczami, których wielu znał z wcześniejszego okresu. Problemem było natomiast zakończenie Seminarium, ponieważ Ksiądz Arcybiskup zawsze chciał odpowiedzieć na wszystkie pytania, sam niejednokrotnie je prowokując.

Ksiądz Arcybiskup Józef Życiński za swoją bezkompromisowość, otwartość, podejmowanie trudnych tematów, szczerą byłą ogromnie lubiany przez studentów. To właśnie z inicjatywy Duszpasterstwa Akademickiego, a w szczególności ówczesnego duszpasterza akademickiego ks. dra Andrzeja Przybylskiego, został przyznany Księdzu Arcybiskupowi 24 listopada 2003 roku specjalnie ustanowiony Medal „Fides et ratio” im. św. Edyty Stein.

Medal ten Ksiądz Arcybiskup otrzymał za szczególny sposób łączenia wiary z nauką. Wyróżnienie to nawiązuje ściśle do encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II *Fides et ratio* oraz do patronki częstochowskiego środowiska akademickiego - św. Edyty Stein.

Uroczyste wręczenie ks. abp Józefowi Życińskiemu Medalu „Fides et ratio” im. św. Edyty Stein przez rektora Politechniki Częstochowskiej Henryka Dyję wraz z przedstawicielami studentów (24 listopada 2003 roku)

Uroczystego wręczenia ks. abp Józefowi Życińskiemu Medalu „Fides et ratio” im. św. Edyty Stein dokonał rektor Henryk Dyja razem z przedstawicielami studentów. W czasie tej uroczystości abp dr Stanisław Nowak, metropolita częstochowski, przedstawił swoje wspomnienia związane z Seminarium Interdyscyplinarnym i podkreślił zasługi ks. abp Józefa Życińskiego, który, nie będąc jeszcze biskupem, pracował w diecezji częstochowskiej.

Trudno jest pogodzić się z myślą, że Ksiądz Arcybiskup nie przyjedzie już więcej na Seminarium Interdyscyplinarne i nie wygłosi wykładu. Bardzo cenilem sobie te bezpośrednie kontakty z Księdzem Arcybiskupem i możliwość rozmowy. Mimo wielu zaszczytów, obowiązków i funkcji pełnionych w Polsce i świecie, dla środowiska akademickiego Częstochowy pozostał skromnym księdzem, dobrym człowiekiem i wypróbowanym przyjacielem.

prof. dr hab. inż. Jerzy J. Wysłocki
Instytut Fizyki
współorganizator Seminarium Interdyscyplinarnego

Arcybiskup Józef Życiński wielki kapłan i intelektualista

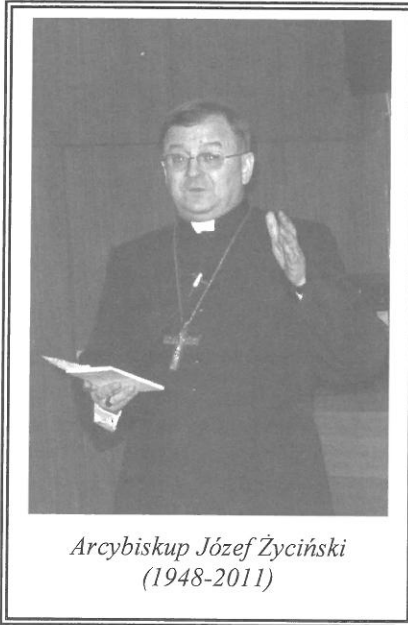
„Odszedł pasterz nasz, co ukochał lud” to słowa pieśni, które nas napełniają uczuciem smutku i nadziei po wiadomości o śmierci bliskiej nam osoby. Arcybiskup Józef Życiński, metropolita lubelski, filozof, teolog, publicysta był jednym z najwybitniejszych współczesnych intelektualistów Kościoła katolickiego w Polsce i nie tylko.

Zawsze gdy przejeżdżam przez Rozprzę, jadąc starą trasą do mojej rodziny w Piotrkowie Trybunalskim, wspominam miejsce, gdzie urodził się kapłan i intelektualista Józef Życiński. Przejeżdżając koło tamtejszego kościoła, wyobrażam sobie prymicje, które tam odbył, po otrzymanych święceniach kapłańskich w 1972 roku, przynależąc wówczas do diecezji częstochowskiej.

Pierwszy mój kontakt z Arcybiskupem Józefem rozpoczął się po Bożym Narodzeniu 1971 roku, gdy jako maturzysta uczestniczyłem w rekolekcjach powołaniowych, które odbywały się w Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Częstochowskiej w Krakowie na ul. Bernardyńskiej 3. Pamiętam, jak ogłoszono, że teraz będzie miał wykład diakon Józef Życiński na temat Wszechświata i jego ewolucji. Diakoniat to jeszcze czas klerykatu, diakon to jeszcze nie prezbiter, to pomocnik prezbitera zwanego popularnie księdzem, a prawnie kapłanem. Już wtedy, w czasie przygotowań i formacji do kapłaństwa było widać Jego zaangażowanie naukowo-dydaktyczne i zdolności intelektualne.

Ja, jako kleryk, co czwartek udawałem się z Katowic-Panewnik do Krakowa, aby tam uczestniczyć w seminariach naukowych, prowadzonych przez ks. prof. Michała Hellera i młodego ks. prof. Józefa Życińskiego, które odbywały się w salach Papieskiej Akademii Teologicznej przy ulicy Augustiańskiej koło kościoła św. Katarzyny i przy ulicy Bernardyńskiej 3. Jak ci wielcy intelektualiści i dydaktycy potrafili zachęcić do pracy naukowej i twórczej! Jak po każdym seminarium wychodziliśmy z wielkim zapałem, nadzieją i ambicją! Były to seminaria z dziedziny zwanej filozofią nauk. Wspomnianych dwóch profesorów wraz z ks. prof. Józefem Tischnerem stanowiło tak zwaną opozycję filozoficzną na łonie nauki polskiej, w czasach tak trudnych i przełomowych. Ks. Michał Heller kontynuował nurt zapoczątkowany przez

ks. prof. Kłósaka o konfrontacji filozofii przyrody i filozofii nauk z naukami szczegółowymi. Na seminarium ks. M. Hellera mogli przychodzić tylko uczestnicy, którzy ukończyli już jakiś fakultet ścisły lub techniczny. Istniał wtedy także, na tle pogładowym, pewien konflikt wewnętrzny w Kościele polskim, ponieważ przedstawiciele Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, przesiąknięci tomizmem, propagowali filozofię przyrody i nauk niemal niezależną od nauk szczegółowych. W takim nurcie pierwsze swe kroki profesorskie stawiał nasz Arcybiskup Józef. Jak już wspomniałem, naukowo był prowadzony przez światowej klasy profesora filozofii nauk i kosmologii ks. Michała Hellera. Mam zaszczyt oznajmić, że i ja w jakiś sposób włączyłem się w tę linię, bo moim promotorem w przewodzie doktorskim był ks. Michał Heller, a recenzentami mojej pierwszej monografii *O pomiarze* byli ks. Michał Heller i ks. Józef Życiński.

*Arcybiskup Józef Życiński
(1948-2011)*

Z Księdzem Józefem spotykaliśmy się w Rzymie, odwiedzałem Go, gdy nocował w Kolegium Polskim; spacerowaliśmy po tamtejszym ogrodzie wymieniając myśli i wzbogacając się intelektualnie. Spotykałem Go na Jasnej Górze, gdy przybywał na zjazdy Episkopatu Polski, będąc zawsze jego bardzo aktywnym członkiem, oraz na Seminariach Interdyscyplinarnych, organizowanych na naszej Politechnice, które właściwie zapoczątkował z ks. drem Włodzimierzem Skoczny, swoim byłym doktorantem. Każde moje spotkanie z Nim połączone było z pytaniem: jak tam habilitacja, było jednocześnie miłym zachęceniem do realizacji tego zadania, w którym miał swój udział.

Wszelkie niedomówienia medialne na temat Jego wypowiedzi z ostatnich lat nie zmieniają wagi dorobku i zasługi, jakich dokonał dla Kościoła i Państwa. Trudno mi wymawiać i pisać „świętej pamięci” przy Jego nazwisku, nie ze względu na treść tego znaku, ale, że nie mogę się pogodzić i nie może dotrzeć do mnie to, że Józek, jak go tytułowałem przy osobistych spotkaniach, odszedł już do Pana i to tak nagle.

„Odszedł pasterz nasz, co ukochał lud”.

Roman Marcin Olejnik OFM

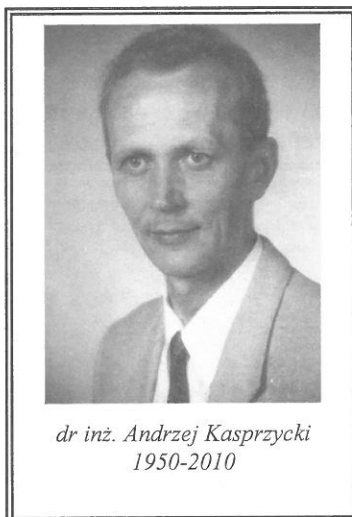
W dniu 11 grudnia 2010 roku odszedł od nas na zawsze nasz drogi Kolega i Przyjaciel **dr inż. Andrzej Kasprzycki**.

Urodził się w 1950 roku. Po maturze rozpoczął studia na Wydziale Budowy Maszyn Politechniki Częstochowskiej, które ukończył w 1974 roku, uzyskując tytuł magistra inżyniera mechanika w specjalności obrabiarki, narzędzia i technologia budowy maszyn. W tymże roku został zatrudniony jako asystent, a następnie wykładowca w Instytucie Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn. Przez 36 lat prowadził zajęcia dydaktyczne z przedmiotów podstawy konstrukcji

maszyn oraz komputerowe wspomaganie projektowania. Dydaktyka była jedną z jego pasji, brał udział w opracowywaniu nowoczesnych programów nauczania, opracował niezliczone ilości tematów prac projektowych, laboratoryjnych i tematów prac przejściowych. Był współautorem 10 podręczników z zakresu prowadzonych przedmiotów, w tym jednego z fundamentalnych podręczników do podstaw konstrukcji maszyn: wydanego przez WNT dwuczęściowego opracowania „Przykłady obliczeń z podstaw konstrukcji maszyn”. Był również współautorem dwóch monografii poświęconych tematyce

drgań i stateczności układów smukłych. Ogromne są Jego zasługi przy organizacji Laboratorium Podstaw Konstrukcji Maszyn, w którym oprócz stanowisk dydaktycznych wykonanych wg Jego pomysłów znalazły się również stanowiska badawcze wykorzystywane do prac naukowych.

Był wybitnym inżynierem konstruktorem. Jego rozległa wiedza techniczna, zdolności konstrukcyjne, inwencja twórcza i pomysłowość pozwalały opracowywać oryginalne koncepcje i realizować je z dużym powodzeniem. Był współautorem patentu i wzoru użytkowego. Uczestniczył w licznych pracach projektowych i badawczych dla przemysłu, m.in. dla FSC Starachowice, KBM Częstochowa, firmy ZAFAMA, Bumaru. W ostatnich latach był współtwórcą oryginalnych rozwiązań konstrukcyjnych stanowisk badawczych w laboratorium dynamiki Instytutu Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn. Wynikiem Jego wieloletnich przemyśleń i doświadczeń była obroniona w grudniu 2009 roku rozprawa doktorska z zakresu stateczności i drgań własnych układów mechanicznych. Jej kontynuacją miała być praca habilitacyjna, którą zamierzał przygotować w ciągu najbliższych lat. Dorobek publikacyjny Andrzeja Kasprzyckiego to, obok wspomnianych już podręczników, liczne artykuły naukowe i dydaktyczne. Uczestniczył aktywnie w wielu konferencjach naukowych, m.in. przez cały okres pracy w cyklicznych Sympozjonach Podstaw Konstrukcji Maszyn, a także w konferencjach Problemy Rozwoju Maszyn Roboczych, Vibrations in Physical Systems, Stability of Structures czy

*dr inż. Andrzej Kasprzycki
1950-2010*

Computer Aided Engineering. W zakresie działalności organizacyjnej był między innymi członkiem Rady Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki, pełnił funkcję Wydziałowego Społecznego Inspektora Pracy oraz brał aktywny udział w pracach Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Częstochowskiej. Za pracę naukową oraz działalność dydaktyczną i organizacyjną był wielokrotnie wyróżniany nagrodami, w tym: trzykrotnie Nagrodą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Nagrodami indywidualnymi i zespołowymi Rektora Politechniki Częstochowskiej.

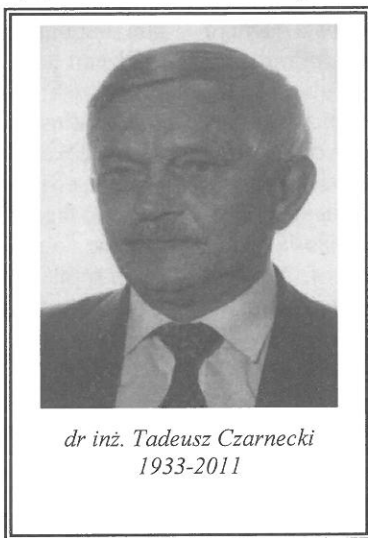
Bogata osobowość Andrzeja Kasprzyckiego i przymioty Jego charakteru sprawiły, że miał wielu przyjaciół. Wyjątkową skromnością, uczciwością i kulturą osobistą zjednał sobie sympatię, uznanie i szacunek, zarówno zwierzchników, jak i kolegów. Dzięki sumienności i obiektywizmowi był bardzo lubiany przez studentów i pozostanie we wdzięcznej pamięci swoich wychowanków. Trudno jest przecenić Jego zasługi dla organizacji dydaktyki w Zakładzie Podstaw Konstrukcji Maszyn oraz Jego umiejętności konstrukcyjne i koncepcyjne. Utraciliśmy wspańiałego Kolegę i niezastąpionego w wielu sprawach współpracownika.

Koledzy i Koleżanki z Instytutu Mechaniki
i Podstaw Konstrukcji Maszyn
Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki

Dr inż. Tadeusz Czarnecki należał do grona osób, które już w pierwszej dekadzie istnienia Wydziału Metalurgicznego w Politechnice Częstochowskiej uczestniczyły w kształtowaniu i rozwoju profilu naukowo-badawczego Wydziału i kształceniu kadry inżyniersko-technicznej dla intensywnie rozwijającego się w Częstochowie i regionie przemysłu metalurgicznego.

Urodził się w 1933 r. w Biskupicach koło Częstochowy. Był absolwentem Technikum Hutniczego w Częstochowie, które ukończył w 1952 r. W latach 1952-1957 studiował w Politechnice Uralskiej w Jekaterynburgu. Dyplom inżyniera metalurga tej uczelni, który uzyskał z bardzo wysoką oceną, był nostryfikowany w 1957 r. przez Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego. Od 1959 r. związany był zawodowo z Politechniką Częstochowską.

W pierwszym etapie swojej długoletniej pracy w Politechnice zajmował stanowisko starszego wykładowcy. Dla bardzo wielu byłych absolwentów Wydziału Metalurgicznego na zawsze pozostała w pamięci Jego charakterystyczna sylwetka zawsze życzliwego, uśmiechniętego, także w czasie wykładów, w pamiętnej Auli ówczesnego kina „Tęcza”. Wymagający w czasie egzaminów, był jednocześnie niezwykle obiektywnym Nauczycielem i Człowiekiem.

*dr inż. Tadeusz Czarnecki
1933-2011*

Doceniając Jego wiedzę w zakresie pracy dydaktycznej oraz takie cechy, jak kreatywność i solidność pracy, władze Uczelni powierzyły Mu w latach 1977-1982 stanowisko kierownika Międzywydziałowego Zakładu Nowych Technik Nauczania.

Po powrocie do Katedry Metalurgii w 1985 roku podjął ponownie pracę naukową, co zaowocowało obroną pracy doktorskiej w 1994 r. Fakt ten stanowi jeden ze szczególnych wyróżników Jego charakteru, ponieważ pracując na stanowisku starszego wykładowcy, nie był zobligowany do podjęcia dodatkowego trudu związanego z intensywną pracą badawczą i opracowaniem dysertacji. Wydarzenie to stanowiło dla wielu osób pozytywne zaskoczenie i okazję do złożenia gratulacji Tadeuszowi, który już w nie najmłodszym wieku wykazał cechy godne do naśladowania przez młodszych kolegów.

Odejście dra inż. Tadeusza Czarneckiego w dniu 1 stycznia 2011 r. stanowi wielką stratę dla środowiska i okrywa głębokim żalem grono tych, którzy z Nim współpracowali i mogli Go poznać osobiście.

Koledzy i Koleżanki z Katedry Ekstrakcji i Recykulacji Metali
Wydział Inżynierii Procesowej, Materiałowej
i Fizyki Stosowanej

Nowi profesorowie

Kadra naukowa naszej Uczelni powiększyła się o kolejnych profesorów. W dniu 23 lutego br. przed rozpoczęciem obrad Senatu Politechniki Częstochowskiej profesorowie (stoją od prawej): Stanisław Hławiczka z Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska, Stanisław Sylwester Kukła oraz Roman Wyrzykowski – obaj z Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki, przyjęli od władz rektorskich gratulacje z okazji otrzymania 23 grudnia 2010 roku tytułu naukowego profesora nauk technicznych z rąk prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. Serdecznie gratulujemy, a sylwetki naukowe profesorów przedstawimy w następnym numerze naszego czasopisma.

Trzy studentki Politechniki Częstochowskiej znalazły się w gronie stypendystów ministra nauki i szkolnictwa wyższego na rok akademicki 2010/2011.

Iwona Rutkowska (pierwsza od lewej) to studentka kierunku fizyka techniczna na Wydziale Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej, która otrzymała stypendium za wyniki w nauce i może się poszczycić średnią ocen 4,92. Za wybitne osiągnięcia sportowe stypendia otrzymały: Elżbieta Przełožynska z Wydziału Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej (druga od lewej)) oraz Aneta Pętlicka z Wydziału Zarządzania (trzecia od lewej). Elżbieta Przełožynska trenuje podnoszenie ciężarów i trójbój siłowy, jest zdobywczynią trzeciego miejsca na mistrzostwach Europy juniorów w trójboju siłowym oraz pięciu złotych medali na mistrzostwach Polski juniorów. Aneta Pętlicka to mistrzyni warcabów – jej dorobek liczy około 50 medali zdobytych na mistrzostwach Polski zarówno w warcabach klasycznych, jak i polskiej grze (warcabach stupolowych).

Stypendystki ministra nauki

zaprasza
młodzież szkół
ponadgimnazjalnych
na

Częstochowski Uniwersytet Młodzieżowy

14 marca 2011
inauguracja kolejnej edycji
poniedziałek godz. 12.00

Do wygrania
nowoczesny
laptop!

Miejsce:

Politechnika Częstochowska
Aula Wydziału Zarządzania
al. Armii Krajowej 19 B

Patronat honorowy

Sponsor

Patronat medialny

